

Utbildningsutskottets betänkande 2020/21:UbU14

Högskolan

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden om högskolan med hänvisning till gällande bestämmelser, pågående arbeten och vidtagna åtgärder. Motionsyrkandena tar upp frågor om bl.a. rekrytering och tillträde till högskolan, dimensionering av högskoleutbildning, högskoleutbildningars innehåll samt vissa övergripande studentfrågor.

I betänkandet finns 24 reservationer (M, SD, C, V, KD, L) och sex särskilda yttranden (M, SD, C, V, KD, L).

Behandlade förslag

Cirka 180 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2020/21.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	4
Redogörelse för ärendet	8
Ärendet och dess beredning.....	8
Utskottets överväganden.....	9
Rekrytering och tillträde.....	9
Utskottets ställningstagande.....	15
Övergripande studentfrågor.....	16
Utskottets ställningstagande.....	22
Dimensionering av högskoleutbildning	24
Utskottets ställningstagande.....	28
Högskoleutbildningarnas innehåll	29
Utskottets ställningstagande.....	32
Kvalitet och resultat.....	33
Utskottets ställningstagande.....	35
Legitimation m.m.	35
Utskottets ställningstagande.....	38
Motioner som bereds förenklat.....	39
Utskottets ställningstagande.....	39
Reservationer	40
1. Högskoleprovet, punkt 1 (V, KD)	40
2. Fusk och avstängning, punkt 2 (KD, L).....	40
3. Antagning m.m. till förskolläroutbildningen, punkt 3 (SD)	41
4. Antagning och behörighet till läroutbildningen m.m., punkt 4 (SD, KD, L)	42
5. Vissa studentfrågor, punkt 5 (M).....	43
6. Vissa studentfrågor, punkt 5 (SD)	43
7. Vissa studentfrågor, punkt 5 (V)	44
8. Vissa studentfrågor, punkt 5 (KD).....	45
9. Anslag för stöd till studenter med funktionsnedsättning, punkt 6 (V, KD).....	46
10. Studenthälsan m.m., punkt 7 (KD, L).....	46
11. Studenthälsan m.m., punkt 7 (C)	47
12. Anpassad praktik vid graviditet, punkt 8 (M, KD)	47
13. Dimensionering av högskoleutbildning, punkt 9 (M).....	48
14. Dimensionering av högskoleutbildning, punkt 9 (SD)	49
15. Teach for Sweden, punkt 10 (M, KD)	50
16. Högskoleutbildningarnas innehåll, punkt 11 (M).....	50
17. Högskoleutbildningarnas innehåll, punkt 11 (V).....	51
18. Högskoleutbildningarnas innehåll, punkt 11 (KD).....	52
19. Högskoleutbildningarnas innehåll, punkt 11 (L)	53
20. En förstärkt socionomutbildning, punkt 12 (M, KD).....	53
21. Kvalitet och resultat, punkt 13 (SD)	54
22. Kvalitet och resultat, punkt 13 (L).....	55
23. Legitimation m.m., punkt 14 (M)	55
24. Legitimation m.m., punkt 14 (KD, L).....	56
Särskilda yttranden	57
1. Motioner som bereds förenklat, punkt 15 (M).....	57
2. Motioner som bereds förenklat, punkt 15 (SD)	57

3. Motioner som bereds förenklat, punkt 15 (C).....	57
4. Motioner som bereds förenklat, punkt 15 (V)	57
5. Motioner som bereds förenklat, punkt 15 (KD).....	57
6. Motioner som bereds förenklat, punkt 15 (L).....	58
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	59
Motioner från allmänna motionstiden 2020/21	59
<i>Bilaga 2</i>	
Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet	78

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Högskoleprovet

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:251 av Ilona Szatmari Waldau m.fl. (V) yrkande 2,

2020/21:2403 av Anna Johansson och Mattias Jonsson (båda S) och

2020/21:3626 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD) yrkande 23.

Reservation 1 (V, KD)

2. Fusk och avstängning

Riksdagen avslår motion

2020/21:3431 av Roger Haddad m.fl. (L) yrkande 11.

Reservation 2 (KD, L)

3. Antagning m.m. till förskolläraryrket

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:866 av Markus Selin (S),

2020/21:1934 av Patrick Reslow m.fl. (SD) yrkandena 3 och 21 samt

2020/21:3046 av Ann-Britt Åsebol (M).

Reservation 3 (SD)

4. Antagning och behörighet till lärarutbildningen m.m.

Riksdagen avslår motion

2020/21:3224 av Roger Haddad m.fl. (L) yrkande 2.

Reservation 4 (SD, KD, L)

5. Vissa studentfrågor

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:251 av Ilona Szatmari Waldau m.fl. (V) yrkande 4,

2020/21:301 av Ilona Szatmari Waldau m.fl. (V) yrkandena 4 och 5,

2020/21:1932 av Patrick Reslow m.fl. (SD) yrkande 11,

2020/21:3102 av Josefin Malmqvist m.fl. (M) yrkande 46 och

2020/21:3626 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD) yrkande 96.

Reservation 5 (M)

Reservation 6 (SD)

Reservation 7 (V)

Reservation 8 (KD)

6. Anslag för stöd till studenter med funktionsnedsättning

Riksdagen avslår motion

2020/21:251 av Ilona Szatmari Waldau m.fl. (V) yrkande 3.

Reservation 9 (V, KD)

7. Studenthälsan m.m.

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:338 av Solveig Zander (C) yrkandena 1 och 2,

2020/21:577 av Sofia Nilsson (C) och

2020/21:3431 av Roger Haddad m.fl. (L) yrkande 10.

Reservation 10 (KD, L)

Reservation 11 (C)

8. Anpassad praktik vid graviditet

Riksdagen avslår motion

2020/21:3528 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 3.

Reservation 12 (M, KD)

9. Dimensionering av högskoleutbildning

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:276 av Magnus Oscarsson (KD),

2020/21:700 av Eric Palmqvist m.fl. (SD) yrkande 7,

2020/21:864 av Åsa Lindestam (S),

2020/21:1163 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2020/21:1426 av Arman Teimouri (L) yrkande 1,

2020/21:1456 av Hans Ekström m.fl. (S) yrkande 2,

2020/21:1934 av Patrick Reslow m.fl. (SD) yrkande 17,

2020/21:2376 av Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S),

2020/21:3090 av Ann-Sofie Lifvenhage och Lotta Finstorp (båda M),

2020/21:3140 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 42 och 43,

2020/21:3318 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 1,

2020/21:3373 av Mats Green m.fl. (M) yrkande 9 och

2020/21:3627 av Jörgen Berglund (M) yrkande 1.

Reservation 13 (M)

Reservation 14 (SD)

10. Teach for Sweden

Riksdagen avslår motion

2020/21:3323 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 22.

Reservation 15 (M, KD)

11. Högskoleutbildningarnas innehåll

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:169 av Karin Rågsjö m.fl. (V) yrkande 12,

2020/21:1308 av Vasiliki Tsouplaki m.fl. (V) yrkande 6,

2020/21:1979 av Louise Meijer (M) yrkande 2,

2020/21:3227 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkandena 16–18,

2020/21:3325 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 7,

2020/21:3347 av Josefin Malmqvist (M) yrkande 8,

2020/21:3405 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkande 24 och
2020/21:3410 av Désirée Pethrus m.fl. (KD) yrkande 17.

Reservation 16 (M)

Reservation 17 (V)

Reservation 18 (KD)

Reservation 19 (L)

12. En förstärkt socionomutbildning

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:3139 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 56 och
2020/21:3566 av Alexandra Anstrell och Malin Höglund (båda M).

Reservation 20 (M, KD)

13. Kvalitet och resultat

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:1932 av Patrick Reslow m.fl. (SD) yrkandena 16 och 17 samt
2020/21:3431 av Roger Haddad m.fl. (L) yrkande 2.

Reservation 21 (SD)

Reservation 22 (L)

14. Legitimation m.m.

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:1851 av Paula Holmqvist m.fl. (S) yrkande 2,
2020/21:2234 av Ann-Charlotte Hammar Johnsson m.fl. (M),
2020/21:3227 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 5 och
2020/21:3323 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 21.

Reservation 23 (M)

Reservation 24 (KD, L)

15. Motioner som bereds förenklat

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

Stockholm den 10 juni 2021

På utbildningsutskottets vägnar

Gunilla Svantorp

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Gunilla Svantorp (S), Roger Haddad (L), Kristina Axén Olin (M), Pia Nilsson (S), Lars Püss (M), Patrick Reslow (SD), Caroline Helmersson Olsson (S), Fredrik Christensson (C), Marie-Louise Hänel Sandström (M), Robert Stenkvist (SD), Linus Sköld (S), Christian Carlsson (KD), Tomas Kronståhl (S), Annika Hirvonen (MP), Maria Nilsson (L), Jörgen Grubb (SD) och Ilona Szatmari Waldau (V).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I detta betänkande behandlar utbildningsutskottet 179 motionsyrkanden om högskolan från allmänna motionstiden 2020/21. Av dessa bereds 124 motionsyrkanden förenklat eftersom de tar upp samma eller i huvudsak samma frågor som riksdagen har behandlat tidigare under valperioden. En förteckning över de behandlade förslagen finns i bilaga 1. Motionsyrkanden som bereds förenklat finns i bilaga 2. Därutöver har vissa motionsyrkanden om högskolan från allmänna motionstiden 2020/21 behandlats i betänkande 2020/21:UbU16.

Motionsyrkandena tar upp frågor om bl.a. rekrytering och tillträde till högskolan, dimensionering av högskoleutbildning, högskoleutbildningars innehåll samt vissa övergripande studentfrågor.

Utskottets överväganden

Rekrytering och tillträde

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om högskoleprovet, fusk och avstängning, antagning och behörighet till förskolläraryrket och lärutbildningen m.m.

Jämför reservation 1 (V, KD), 2 (KD, L), 3 (SD) och 4 (SD, KD, L).

Motionerna

Rekrytering

I motion 2020/21:866 av Markus Selin (S) efterfrågas en nationell strategi för att få fler kvinnor att söka sig till ingenjörsyrkena.

I motion 2020/21:2403 av Anna Johansson och Mattias Jonsson (båda S) föreslår motionärerna att alla som studerar på gymnasienivå eller inom vuxenutbildningen ska erbjudas att skriva ett högskoleprov då detta kan bidra till att motverka den sociala snedrekryteringen till högre studier.

I motion 2020/21:1934 av Patrick Reslow m.fl. (SD) yrkande 21 förespråkar motionärerna åtgärder för att få fler män att söka sig till förskolläraryrket.

I kommittémotion 2020/21:251 av Ilona Szatmari Waldau m.fl. (V) yrkande 2 anger motionärerna att regeringen bör ge Universitets- och högskolerådet (UHR) i uppdrag att utreda hur högskoleprovet kan ges för alla både på våren och hösten, dvs. även prov med anpassningar för personer med funktionsnedsättning.

I kommittémotion 2020/21:3626 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD) yrkande 23 föreslår motionärerna att Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) ska få i uppdrag att se över tillgängligheten för högskoleprovet, vad gäller både lokaler och anpassning av provet. Personer med fysiska, intellektuella eller neuropsykiatriska funktionshinder måste ha möjlighet att genomföra provet, enligt motionärerna.

Tillträde m.m.

I motion 2020/21:3046 av Ann-Britt Åsebol (M) föreslås att meritpoäng införs för samiska, meänkieli, finska, jiddisch och romani chib i syfte att öka kompetensen i minoritetsspråken.

I kommittémotion 2020/21:1934 av Patrick Reslow m.fl. (SD) yrkande 3 framför motionärerna att en viss kunskapsnivå i svenska ska krävas för antagning till bl.a. förskolläraryrket.

I kommittémotion 2020/21:3224 av Roger Haddad m.fl. (L) yrkande 2 efterfrågar motionärerna ökade krav för intagning till lärarutbildningarna, för såväl behörighet som prov på lämplighet. Motionärerna anger även att det behövs åtgärder för att öka kvaliteten på lärarutbildningarna.

I kommittémotion 2020/21:3441 av Roger Haddad m.fl. (L) yrkande 11 begär motionärerna mer omfattande åtgärder mot fusk vid högskoleprovet samt större möjligheter för lärosäten att stänga av hotfulla studenter.

Bakgrund, gällande rätt och pågående arbete

Tillträde till utbildning som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till nybörjare

Grundläggande och särskild behörighet

Av 7 kap. 2 § högskoleförordningen (1993:100) framgår att för att bli antagen till högskoleutbildning krävs att den sökande har grundläggande behörighet och i vissa fall även särskild behörighet. Grundläggande behörighet till utbildning som påbörjas på grundnivå och vänder sig till nybörjare har enligt 7 kap. 5 § t.ex. den som

- avlagt en högskoleförberedande examen i gymnasieskolan eller inom gymnasial vuxenutbildning på gymnasial nivå
- avlagt en yrkesexamen i gymnasieskolan eller inom gymnasial vuxenutbildning samt har lägst betyget E i de kurser i svenska eller svenska som andraspråk och engelska som krävs för en högskoleförberedande examen i gymnasieskolan
- genom svensk eller utländsk utbildning, praktisk erfarenhet eller på grund av någon annan omständighet har förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Vissa nya bestämmelser om grundläggande behörighet träder i kraft den 1 januari 2022. Universitets- och högskolerådet (UHR) har i anslutning till detta i uppdrag att utveckla ett nationellt behörighetsprov för grundläggande behörighet och genomföra en försöksverksamhet med ett sådant prov enligt förordningen (2018:1510) om försöksverksamhet med behörighetsprov för tillträde till högskoleutbildning (UHR, regleringsbrev för 2021).

De krav på särskild behörighet som kan ställas på en sökande ska vara helt nödvändiga för att studenten ska kunna tillgodogöra sig utbildningen. Kraven får t.ex. avse kunskaper från en eller flera kurser i gymnasieskolan eller motsvarande kunskaper. En högskola får om det finns särskilda skäl ställa ytterligare krav för tillträde till en viss utbildning (7 kap. 8–11 §§ högskoleförordningen).

Särskild behörighet för lärarutbildning

Av 7 kap. 9 b § högskoleförordningen framgår att när det gäller utbildningsprogram som börjar på grundnivå och som leder till en förskolläraryrke-, grundläraryrke- eller ämnesläraryrkesexamen får en högskola meddela föreskrifter som innebär att det för särskild behörighet till utbildningsprogrammet ställs krav på att den sökande är lämplig för utbildningen. Kraven ska avse den sökandes förmåga att tillgodogöra sig sådana utbildningsmoment som har en direkt anknytning till den kommande yrkesutövningen som förskollärare eller lärare. Kraven ska gälla utöver de andra krav på särskild behörighet som enligt 8 och 9 §§ ställs för tillträde till utbildningsprogrammet. Denna bestämmelse tillämpas första gången vid antagning till utbildning som börjar efter den 1 augusti 2021.

UHR har haft i uppdrag att analysera konsekvenserna av att höja kraven på särskild behörighet till ämneslärarutbildning till betyget C i de ämnen som den sökande ska undervisa i. I uppdraget ingick bl.a. att undersöka sambanden mellan betyget i undervisningsämnena och studenternas prestationer, avhopp och genomströmning. UHR skulle analysera för- och nackdelar med högre krav och beskriva konsekvenser vad gäller söktryck, vilka som antas, olika grupper av presumtiva sökande m.m. UHR skulle även analysera och redogöra för hur lärarförsörjningen skulle påverkas på kort och lång sikt (U2020/02775).

Uppdraget redovisades till regeringen den 15 februari 2021. UHR anger bl.a. att en höjning av de särskilda behörighetskraven innebär att det läggs ytterligare regler till ett redan komplext regelverk för tillträde till högre studier, vilket kan påverka sökbenägenheten för vissa målgrupper. UHR bedömer att konsekvenserna av förslaget, åtminstone på kort sikt, kommer att leda till mer homogena studentgrupper, ett minskat antal behöriga sökande och antagna, en ökad brist på lärare samt ett ökat tryck på vuxenutbildningen (dnr 1.1.1-00653-2020).

Urval

Om inte alla behöriga sökande till en utbildning kan tas emot, ska urval göras bland de sökande (4 kap. 3 § högskolelagen). Det finns tre urvalsgrunder: betyg, högskoleprov och alternativt urval. Vid i övrigt likvärdiga meriter får urval också göras genom prov eller intervjuer eller genom lottning (7 kap. 12 § högskoleförordningen). Vid urval till en utbildning ska platserna fördelas med minst en tredjedel på grundval av betyg, minst en tredjedel på grundval av resultat från högskoleprovet och högst en tredjedel på grundval av de urvalsgrunder som högskolan bestämt (7 kap. 13 §). UHR kan medge att en högskola i vissa fall får göra en annan platsfördelning än vad som gäller enligt dessa bestämmelser (7 kap. 15 §). En högskola kan bestämma att urvalsgrunder kan bestå av andra särskilda prov än högskoleprovet, eller kunskaper, arbetslivserfarenhet eller annan erfarenhet som är särskilt värdefull för den sökta utbildningen, eller andra för utbildningen sakliga omständigheter (7 kap. 23 §).

Begreppet meritkurser används om sådana kurser från gymnasial utbildning som är särskilt meriterande vid urval och som inte utgör krav på grundläggande eller särskild behörighet. Meritkurser är fördjupning i ämnena moderna språk, svenskt teckenspråk för hörande, engelska och matematik. UHR meddelar ytterligare föreskrifter om meritvärdering av betyg (7 kap. 18 §). I bilaga 3 till högskoleförordningen finns vissa bestämmelser om hur platser ska fördelas vid urval på grundval av betyg och hur betyg ska värderas. I bilagan anges t.ex. hur betyg i meritkurser ger meritpoäng.

Högskoleprovet

Av högskoleförordningen (1993:100) framgår att det ska finnas ett gemensamt högskoleprov för alla högskolor i Sverige och att UHR ansvarar för att provet tas fram och beslutar även om resultat på provet. Ett provresultat är giltigt till utgången av det kalenderhalvår som infaller åtta år efter provtillfället. UHR ansvarar för att det på ett smittskyddssäkert sätt genomförs minst ett prov under det första kalenderhalvåret och minst ett prov under det andra. Om det behövs av smittskyddsskäl får UHR för ett eller flera provtillfällen besluta om begränsningar av vilka som har rätt att delta i provet (7 kap. 20–20 a §§).

Den som genom användning av otillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försöker vilseleda vid högskoleprov ska stängas av från deltagande i provet under en period av två år från tidpunkten för försöket. Beslut om avstängning fattas av UHR (7 kap. 21 §).

UHR har i uppdrag att ta fram fler högskoleprov så att minst tre högskoleprov per kalenderår finns tillgängliga under 2021–2023 för att vid behov kunna anordna fler provtillfällen än i dag (U2020/04313).

Utöver det vanliga högskoleprovet finns det tre anpassade prov. Dessa är anpassade för svagt synskadade, gravt synskadade och dyslektiker.

En särskild utredare har haft i uppdrag att bedöma om vissa åtgärder bör vidtas i syfte att förhindra fusk vid högskoleprovet (dir 2018:91 och 2019:11). Slutbetänkandet Fusk vid antagning till högskoleutbildning – vad händer sen? (SOU 2019:50) lämnades i december 2019. Utredningens betänkande har remissbehandlats och bereds i Regeringskansliet.

Disciplinära åtgärder och avskiljande

I 10 kap. högskoleförordningen (1993:100) finns bestämmelser om disciplinära åtgärder. De disciplinära åtgärderna är varning och avstängning och får vidtas mot studenter som

- med otillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försöker vilseleda vid prov eller när en studieprestation annars ska bedömas
- stör eller hindrar undervisning, prov eller annan verksamhet inom ramen för utbildningen vid högskolan
- stör verksamheten vid högskolans bibliotek eller annan särskild inrättning inom högskolan eller

- utsätter en annan student eller en arbetstagare vid högskolan för sådana trakasserier eller sexuella trakasserier som avses i 1 kap. 4 § diskrimineringslagen (2008:567).

Ett beslut om avstängning innebär att studenten inte får delta i undervisning, prov eller annan verksamhet inom ramen för utbildningen vid högskolan. Beslutet ska avse en eller flera perioder, dock sammanlagt högst sex månader. Ett beslut om avstängning får också begränsas till att avse tillträde till vissa lokaler inom högskolan (10 kap. 1–2 §§).

Bestämmelser om avskiljande av studenter vid statliga universitet och högskolor finns i högskolelagen (1992:1434) och förordningen (2007:989) om avskiljande av studenter från högskoleutbildning. En student vid ett statligt universitet eller en statlig högskola får avskiljas från utbildningen i de fall då studenten lider av psykisk störning, missbrukar alkohol eller narkotika eller har gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet. Som ytterligare förutsättning för avskiljande gäller att det dessutom bedöms finnas en påtaglig risk att studenten kan komma att skada annan person eller värdefull egendom under utbildningen (4 kap. 6 § högskolelagen och 2 § förordningen om avskiljande av studenter från högskoleutbildning).

En särskild utredare har för närvarande i uppdrag att se över regleringen om avskiljande av studenter inom statliga universitet och högskolor och ta ställning till om utökade möjligheter till belastningsregisterkontroll bör införas samt föreslå ökade möjligheter till avskiljande av studenter. I direktivet anges bl.a. att flera lärosäten anser att skillnaden mellan disciplinreglerna och avskiljandereglererna är stora och att det finns behov att se över frågan om avstängning och avskiljande. Utredaren ska bl.a. föreslå ökade möjligheter att avskilja en student även i fall när det inte bedöms finnas en påtaglig risk för att studenten kan komma att skada en annan person eller värdefull egendom under utbildningen. Utredaren ska också kartlägga och identifiera om det finns ytterligare omständigheter som antingen bör utgöra grund för avskiljande, men under en begränsad tid, eller avstängning under en längre tid än sex månader. Vidare ska utredaren ta ställning till om förslagen om avskiljande bör begränsas till vissa högskoleutbildningar eller om de ska gälla samtliga. Uppdraget ska redovisas senast den 22 oktober 2021 (dir. 2020:111).

Vägledning och breddad rekrytering

I högskolelagen (1992:1434) anges att universitet och högskolor i sin verksamhet aktivt ska främja och bredda rekryteringen till högskolan (1 kap. 5 § fjärde stycket). I den forskningspolitiska propositionen 2020 anger regeringen att högskolan ska ta tillvara allas kompetens och vara välkomnande för studenter, forskare, lärare och annan personal oavsett bakgrund, kön eller funktionsnedsättning. De som har förkunskaperna och viljan att studera inom högskolan ska kunna göra det oavsett bakgrund. I dag är studenter från studieovana hem underrepresenterade i högskolan. Arbetet med att bredda rekryteringen till högskoleutbildning måste därför fortsätta och förbättras

(prop. 2020/21:60 s. 21–22). Regeringen föreslog vidare i propositionen att det i högskolelagen ska anges att högskolorna i sin verksamhet ska främja ett livslångt lärande (prop. 2020/21:60 s. 107). Riksdagen beslutade i enlighet med regeringens förslag (bet. 2020/21:UbU16, rskr. 2020/21:254).

Av UHR:s instruktion framgår att myndigheten bl. a. har i uppgift att informera om högskoleutbildning i syfte att enskilda individer ska kunna göra välavvägda val i fråga om sådan utbildning (förordningen [2012:811] med instruktion för Universitets- och högskolerådet). UHR driver även webbplatserna Studera.nu med information om alla högskoleutbildningar och Antagning.se där man anmäler sig som sökande till högskoleutbildningar. UHR har även i uppdrag att genomföra särskilda informationsinsatser om vägar in i förskolläraryrket och läraryrkena samt respektive utbildningar. På myndighetens webbplats Studera.nu ges särskild information om detta i Lärarutbildningsguiden.

CSN har enligt regleringsbrevet för 2021 i uppdrag att sprida kunskap om studiestödet i syfte att främja en breddad rekrytering och nå grupper som annars inte hade valt att studera.

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) har fått i uppdrag av regeringen att genomföra en utvärdering av universitets och högskolors arbete med breddad rekrytering utifrån det krav som finns i högskolelagen (UKÄ, regleringsbrev för 2019, 2019-11-21). Uppdraget ska redovisas senast den 1 mars 2022 (UKÄ, regleringsbrev för 2020, 2020-04-09). UKÄ:s utvärdering genomförs i två delar, dels en utvärdering av lärosätenas arbete med breddad rekrytering, dels i form av analyser som speglar snedrekryteringen till högskolan utifrån olika perspektiv och en kunskapsöversikt av breddad rekrytering i Sverige och Norden (uka.se).

UHR har i uppdrag att följa upp, analysera och redovisa sina internt och externt riktade insatser, t.ex. information till enskild om utbildning, utifrån minoritetspolitikens mål. Uppdraget ska redovisas till Länsstyrelsen i Stockholms län och Sametinget senast den 15 november 2021 (UHR, regleringsbrev för 2021. Av motsvarande redovisning för 2020 framgår att myndigheten främjar och sprider på olika sätt kunskap om de nationella minoriteterna och minoritetsspråken. Under 2020 har UHR bl.a. publicerat aktuell statistik om ansökningar och antagning till högskoleutbildningar i de nationella minoriteternas språk och kultur. Myndigheten tillhandahåller vidare filmer som syftar till att sprida kunskap om de nationella minoriteterna och inspirera till högskolestudier. På webbplatsen Studera.nu finns information på alla fem nationella minoritetsspråken om olika studiemöjligheter (UHR, Årsredovisning 2020).

Av UHR:s instruktion framgår att myndigheten ska inom högskolan motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön m.m. Myndigheten ska vidare integrera ett jämställdhetsperspektiv i sin verksamhet. Myndigheten anger i sin årsredovisning för 2020 att den bl.a. arbetar med särskilt material till vägledare och lärare inom grundskola och högskola liksom riktade kampanjer till särskilda

målgrupper i syfte att bredda rekryteringen och minska könsbundna studieval till högskolan.

Jämställdhetsmyndigheten har i regleringsbrevet för 2021 fått i uppdrag att sammanställa befintlig forskning och kunskap om könsskillnader i utbildningsval. Uppdraget ska redovisas senast den 1 februari 2022.

Förslag om lärarutbildningen

Utifrån punkt 56 i det s.k. januariavtalet om att lärarutbildningen ska reformeras m.m. har promemorian Ökad kvalitet i lärarutbildningen och fler lärare tagits fram inom Regeringskansliet (2021-01-15, U2021/00301). I promemorian föreslås bl.a. att kraven på lärarutbildningen skärps och fokus förtydligas.

Utskottets ställningstagande

När det gäller yrkanden om rekrytering till högre studier vill utskottet peka på att ett flertal myndigheter har i uppdrag att på olika sätt arbeta för att öka intresset i olika grupper för högre studier och att rekryteringen till högskolan breddas. Dessutom genomför UKÄ för närvarande en särskild utvärdering av universitets och högskolors arbete med breddad rekrytering utifrån det krav som finns i högskolelagen.

Med anledning av yrkanden om högskoleprovet kan utskottet konstatera att genomförandet av högskoleprovet har påverkats av den pågående pandemin, och att viss avgränsning av deltagare har skett. UHR har även haft ett särskilt uppdrag att ta fram fler högskoleprov. Utskottet kan också påminna om att frågan om fusk vid högskoleprovet har utretts i särskild ordning och bereds i Regeringskansliet. Vidare utreds för närvarande frågor om behov av ökade möjligheter till disciplinära åtgärder mot studenter.

I fråga om krav för att bli antagen till lärarutbildningen vill utskottet uppmärksamma en ändring i högskoleförordningen. Enligt en ny bestämmelse gäller att en högskola för utbildningsprogram som leder till vissa lärarexamina framöver har möjlighet att ange krav på särskild behörighet som innebär att den sökande ska vara lämplig för utbildningen. Det bör också nämnas att UHR nyligen har redovisat ett uppdrag om möjligheter att höja kraven på särskild behörighet i ämneslärarutbildningen. Med anledning av frågan om behov av åtgärder för ökad kvalitet i lärarutbildningen vill utskottet påminna om att en promemoria om bl.a. kvalitetsfrågor i lärarutbildningen, framtagen inom Regeringskansliet, nyligen har presenterats och remitterats. Remisstiden avslutades den 15 april 2021.

Mot bakgrund av gällande rätt, pågående arbete samt beredning av lämnade förslag avstyrker utskottet motionerna 2020/21:251 (V) yrkande 2, 2020/21:866 (S), 2020/21:1934 (SD) yrkandena 3 och 21, 2020/21:2403 (S), 2020/21:3046 (M), 2020/21:3224 (L) yrkande 2, 2020/21:3431 (L) yrkande 11 och 2020/21:3626 (KD) yrkande 23.

Övergripande studentfrågor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om vissa studentfrågor, anslag för stöd till studenter med funktionsnedsättning, studenthälsan m.m. och anpassad praktik vid graviditet.

Jämför reservation 5 (M), 6 (SD), 7 (V), 8 (KD), 9 (V, KD), 10 (KD, L), 11 (C) och 12 (M, KD).

Motionerna

Vissa studentfrågor

I kommittémotion 2020/21:3102 av Josefin Malmqvist m.fl. (M) yrkande 46 lyfter motionärerna frågan om studentbostäder. De anser att de fastighetsägare som hyr ut bostäder till studenter bör ha möjlighet att få ta del av de uppgifter som krävs för att bekräfta att hyresgästen studerar vid ingången av avtalet och under tiden då avtalet löper.

I kommittémotion 2020/21:3528 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 3 anför motionärerna att studenter som är gravida och som har risker i sin praktikmiljö bör likställas med arbetstagare som har risker i sin arbetsmiljö, för att få rätt till anpassade arbetsuppgifter.

I kommittémotion 2020/21:1932 av Patrick Reslow m.fl. (SD) yrkande 11 framför motionärerna att lärosäten i samarbete med kommuner och Akademiska Hus bör anpassa antalet utbildningsplatser utifrån tillgången på studentbostäder.

I kommittémotion 2020/21:251 av Ilona Szatmari Waldau m.fl. (V) yrkande 3 anför motionärerna att regeringen bör tillsätta en utredning för att utreda formerna för anslaget för stöd till studenter med funktionsnedsättning. Syftet med utredningen bör enligt motionärerna vara att säkerställa att alla studenter får det stöd de har rätt till. I samma motion yrkande 4 anför motionärerna att regeringen även bör tillsätta en utredning för att säkerställa den kompetens som krävs för att möta alla studenter med funktionsnedsättning.

I kommittémotion 2020/21:301 av Ilona Szatmari Waldau m.fl. (V) yrkande 4 anser motionärerna att det bör utredas om det kan ställas krav på att all kurslitteratur ska göras tillgänglig digitalt via högskole- och universitetsbiblioteken. Motionärerna menar att det är en stor ekonomisk börda för många studenter att köpa sin egen kurslitteratur och kan ses som ett avsteg från principen om avgiftsfrihet för utbildningen. I samma motion yrkande 5 anför motionärerna att regeringen bör utreda hur statsbidragen till studentkårerna kan utökas för att garantera alla studentkårers oberoende.

I kommittémotion 2020/21:3626 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD) yrkande 96 framför motionärerna att det saknas lagrum för enskilda högskolor att teckna försäkring via Kammarkollegiet vid utlandspraktik. Motionärerna

anför att en likvärdig lösning på försäkringsfrågan för högskolestuderande vid utlandspraktik bör lösas oavsett huvudman.

Studenthälsan m.m.

I motion 2020/21:338 av Solveig Zander (C) yrkande 1 anför motionären att studenthälsan bör finnas på alla platser där eftergymnasiala studier bedrivs. I yrkande 2 samma motion framför motionären att studenthälsan bör arbeta förebyggande med uppsökande arbete.

I motion 2020/21:577 av Sofia Nilsson (C) anser motionären att studenthälsan bör ha en större del i sjukskrivna studenters återgång till studier.

I kommittémotion 2020/21:3431 av Roger Haddad m.fl. (L) yrkande 10 anser motionärerna att lärosätenas arbete med förbättrad arbetsmiljö för studenter bör stärkas liksom tillgången till stöd för studenter som drabbas av psykisk ohälsa.

Bakgrund, gällande rätt och pågående arbete

Studentboenden

Enligt 9 a § första stycket förordningen (1993:528) om statliga myndigheters lokalförsörjning får en myndighet inte ingå hyresavtal för bostadslägenhet i syfte att upplåta lägenheten i andra hand för att förse någon enskild med bostad. Enligt 9 a § andra stycket får dock universitet och högskolor som omfattas av högskolelagen ingå hyresavtal för bostadslägenhet för att upplåta lägenheten i andra hand till utländska studenter inom utbytesprogram med andra länder, eller gästforskare vid universitetet eller högskolan, under förutsättning att de inte är anställda där.

Regeringen anför i propositionen En akademi i tiden – ökad frihet för universitet och högskolor (prop. 2009/10:149, bet. 2009/10:UbU23, rskr. 2009/10:337) att universitet och högskolor bör få möjlighet att upplåta lägenheter för bostadsändamål till alla studenter. Regeringen har beslutat att nio universitet och högskolor under en provotid t.o.m. den 31 december 2021 får upplåta lägenheter för bostadsändamål till alla studenter, dock inte till personer som är anställda vid respektive lärosäte (U2020/04021, U2018/03635, U2015/05797, U2013/03504 och U2010/04277). I forskningspropositionen 2021 anför regeringen att den avser att se över och vid behov ändra de regler som rör statliga lärosätens möjlighet att hyra ut bostäder i andra hand (prop. 2020/21:60 s. 161, bet. 2020/21/UbU16, rskr. 2020/21:254).

Uppgifter om studier och studieresultat

Varje högskola ska enligt 2 kap. 1 § förordningen (1993:1153) om redovisning av studier m.m. vid universitet och högskolor föra ett studieregister där uppgifter redovisas individuellt för varje student. I studieregistret ska bl.a.

dokumenteras uppgifter om antagning, deltagande i utbildning och prov, studieresultat, betyg och examen (3 §).

Uppgifterna i registret får lämnas ut till bl.a. en annan högskola, CSN, UHR, UKÄ, SCB, en studentkår eller en student om uppgifterna rör honom eller henne själv (6 §).

Arbetsmiljöfrågor vid studier och studiepraktik

Arbetsmiljölagen (1977:1160) reglerar skyldigheter för arbetsgivare och andra skyddsansvariga att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet. Arbetsmiljön ska enligt 2 kap. 1 § bl.a. vara tillfredsställande med hänsyn till arbetets natur och den sociala och tekniska utvecklingen i samhället. Arbetsförhållandena ska anpassas till människors olika förutsättningar i fysiskt och psykiskt avseende. Teknik, arbetsorganisation och arbetsinnehåll ska utformas så att arbetstagaren inte utsätts för fysiska eller psykiska belastningar som kan medföra ohälsa eller olycksfall.

I 1 kap. 3 § framgår att bl.a. den som genomgår utbildning (med undantag för barn i förskolan och elever i fritidshemmet) ska likställas med arbetstagare vid tillämpning av 2–4 och 7–9 kap. i lagen. Den som genomgår utbildning ska även likställas med arbetstagare vid tillämpning av 5 kap. 1 och 3 §§. I fråga om dem som genomgår utbildning finns dessutom vissa särskilda bestämmelser i 6 kap och 7 kap. samt i 9 kap.

Tillgänglighet och särskilt stöd till studenter med funktionsnedsättning

Av förordningen (2001:526) om de statliga myndigheternas ansvar för genomförande av funktionshinderspolitiken framgår att myndigheter under regeringen ska utforma och bedriva sin verksamhet med beaktande av de funktionshinderspolitiska målen. Myndigheterna ska särskilt verka för att deras lokaler, verksamhet och information är tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.

I diskrimineringslagen (2008:567) finns även bestämmelser om s.k. aktiva åtgärder. Aktiva åtgärder är ett förebyggande och främjande arbete för att, inom en verksamhet, motverka diskriminering och på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett diskrimineringsgrund. För högskolans del innebär det bl.a. att undersöka om det finns risker för diskriminering, repressalier eller andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i verksamheten, analysera orsaker till upptäckta risker och hinder, vidta de förebyggande och främjande åtgärder som skäligen kan krävas samt att följa upp och utvärdera arbetet.

Vidare har Stockholms universitet ett s.k. särskilt åtagande att fördela medel för studenter med funktionshinder. Universitet och högskolor samt enskilda utbildningsanordnare med tillstånd att utfärda examina får hos Stockholms universitet ansöka om bidrag för särskilt pedagogiskt stöd, inklusive teckenspråkstolkning, för studenter med funktionshinder i

studiesituationen för de kostnader som överstiger 0,3 procent av anslaget för utbildning på grundnivå och avancerad nivå. I mån av behov ska universitetet fördela de nationella medel som anvisas för detta ändamål genom utbetalning till berört lärosäte. Stockholms universitet ska i sin årsredovisning redovisa vilka åtgärder som har vidtagits vid universitet och högskolor för att förbättra situationen för studenterna i fråga och kostnaderna för de pedagogiska stödåtgärderna. Vidare ska det kända antalet studenter med funktionshinder i studiesituationen med fördelning per funktionshinder och kön framgå. Sammanställningen ska redovisas på nationell nivå.

Av Stockholms universitets årsredovisning för 2020 framgår att antalet studenter som beretts tillgång till pedagogiska stödresurser ökat stort sedan 2018. År 2018 var antalet studenter som beretts pedagogiskt stöd 17 646 och 2020 var antalet studenter 22 912.

Till åtagandet hör samverkan med övriga universitet och högskolor samt andra myndigheter och organisationer på området. Den primära samverkan sker framför allt genom ett nätverk för samarbete mellan alla lärosätens samordnare – Samordnarnätverket – och i en nationell referensgrupp där nio lärosäten representeras. Vidare samarbetar Stockholms universitet även med Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM), bl.a. med mentorsstöd.

I juni 2018 fick Universitets- och högskolerådet (UHR) i uppdrag av regeringen att sprida goda exempel på genomförda åtgärder i syfte att öka tillgängligheten och motverka diskriminering av studenter med funktionsnedsättning. Uppdraget redovisades till Utbildningsdepartementet den 30 juni 2019 och resulterade i publikationen En högskola för alla – goda exempel som ökar tillgängligheten och motverkar diskriminering av studenter med funktionsnedsättning.

Avgiftsfri kurslitteratur i högskolan

Av högskolelagen (1992:1434) framgår att utbildningen ska vara avgiftsfri för studenter som är medborgare i en stat som omfattas av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller Schweiz (4 kap. 4 §). I propositionen med lagförslaget konstaterar regeringen att det finns starka skäl för att genom skattemedel finansiera högre utbildning så att den är avgiftsfri för den enskilde. Samtidigt vidhöll regeringen i propositionen principen om att avgiftsfri utbildning även i fortsättningen ska innebära att studenten själv får stå för sådana kringkostnader som studenten tidigare betalat själv, t.ex. studiematerial, hjälpmedel, studieresor m.m. (prop. 2009/10:65, bet. 2009/10:UbU15, rskr. 2009/10:230).

Regeringen anför i forskningspropositionen 2021 att ett av delmålen i den nationella digitaliseringsstrategin rör moderniseringen av det svenska utbildningsväsendet. För att Sverige ska nå digitaliseringsmålet behöver den digitala kompetensen inom högre utbildning och forskning säkerställas långsiktigt, så att nya digitala tekniker och verktyg kan användas på ett effektivt, säkert och hållbart sätt. Här utgör högskolebiblioteken en viktig

infrastruktur för stöd och kompetensförsörjning enligt regeringen. Därutöver konstaterar regeringen att öppna digitala lärresurser (open educational resources, OER) används i allt större utsträckning och att Sverige 2019 ställde sig bakom Unescos rekommendationer för användning och delning av öppna lärresurser (prop. 2020/21:60 s. 99–102, bet. 2020/21:UbU16, rskr. 2020/21:254).

Statsbidrag till studentkårer

Regeringen anför i budgetpropositionen för 2021 att studenterna och studentkåren spelar en viktig roll i lärosätenas kvalitetsarbete. Med en större andel distansundervisning försvåras detta arbete och regeringen föreslår därför en satsning för att stärka studentkåren (prop. 2020/21:1 utg. omr. 16). Riksdagen beslutade i enlighet med regeringens förslag.

I Kammarkollegiets regleringsbrev för 2021 framgår att myndigheten efter rekvisition ska utbetala 5 059 000 kronor till Sveriges förenade studentkårer. Medlen avser stöd till organisationens verksamhet med syfte att säkerställa ett nationellt studentinflytande. Vidare framgår av regleringsbrevet att medel har avsatts för studentinflytande i universitets och högskolors organ under 2021.

Högskolans ansvar för försäkring av studenter

I högskoleförordningen (1993:100) finns bestämmelser om universitet och högskolor som staten är huvudman för. Enligt förordningens 1 kap. 11 a § ansvarar en högskola för att studenterna är försäkrade för personskada. Försäkringen ska avse sådan skada som har uppkommit till följd av olycksfall eller framkallats av sådan smitta som avses i 5 § förordningen (1977:284) om arbetsskadeförsäkring och statligt personskadeskydd, om skadan har inträffat i samband med högskoleutbildning i Sverige. Försäkringen tecknas genom att Universitets- och högskolerådet (UHR) och Kammarkollegiet respektive Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH) och Kammarkollegiet träffar överenskommelser om försäkringsvillkoren.

Vidare framgår av högskoleförordningen (11 b §) att en högskola genom en överenskommelse med Kammarkollegiet även får teckna en försäkring för personskada som drabbar högskolans studenter i samband med en högskoleutbildning utanför Sverige. Försäkringen får dock bara avse studier som bedrivs vid en utländsk högskola enligt avtal mellan de berörda lärosätena. Försäkringen ska avse sådan sorts skada som avses i 11 a §.

Villkoren för försäkringarna ändrades tillfälligt i april 2020 så att de skulle gälla även vid distansstudier under den tid som Folkhälsomyndigheten rekommenderade distansundervisning i högskolan och yrkeshögskolan. Efter att Folkhälsomyndighetens rekommendation upphörde i juni 2020 har en stor del av studierna inom högskolan och yrkeshögskolan fortsatt att genomföras på distans och även i normalfallet bedrivs en betydande del av studierna inom dessa utbildningsformer på distans. Regeringen godkände därför i januari 2021 att personskadeförsäkringen inom högskolan och yrkeshögskolan även ska

gälla efter covid-19-pandemin vid olycksfall under distansstudier om olycksfallet står i direkt samband med de studier som ska bedrivas (Pressmeddelande Utbildningsdepartementet den 14 januari 2021).

Studenthälsan m.m.

Högskolorna ska enligt 1 kap. 11 § högskoleförordningen (1993:100) ansvara för att studenterna har tillgång till hälsovård, särskilt förebyggande hälsovård som har till ändamål att främja studenternas fysiska och psykiska hälsa. Högskolorna ska även ansvara för andra uppgifter av studiesocial karaktär som stöder studenterna i deras studiesituation eller underlättar övergången till arbetslivet samt för att studenterna i övrigt har en god studiemiljö.

Den 12 december 2019 gav regeringen Universitetskanslersämbetet (UKÄ) i uppdrag (U2019/03999/UH) att göra en kartläggning av universitets och högskolors arbete med studenthälsovård utifrån det krav som finns i högskoleförordningen. I uppdraget ingick att belysa studenternas tillgång till studenthälsovård samt skillnader i hur den är organiserad på olika universitet och högskolor. UKÄ skulle också belysa eventuella brister i hur studenthälsovården är organiserad på universitet och högskolor. I uppdraget ingick att särskilt belysa hur studenthälsovården fungerar för studenter som läser utbildningar på distans. Uppdraget redovisades till regeringen (Utbildningsdepartementet) i december 2020.

Av UKÄ:s redovisning i rapporten Studenthälsovården vid Sveriges universitet och högskolor (dnr 111-589-19) framgår bl.a. att alla statliga lärosäten erbjuder sina studenter studenthälsovård enligt högskoleförordningen. Då det finns många studenthälsor varierar de i storlek och i personaltäthet. Kurator är den vanligaste personalkategorin följt av sjuksköterska och psykolog. Studenthälsan erbjuder i första hand förebyggande hälsovård, ofta inriktad mot psykisk hälsa. Enligt rapporten är många kårer positiva till den studenthälsovård som erbjuds. Kårerna önskar dock ännu mer förebyggande verksamhet och att studenthälsan arbetar närmare utbildningsverksamheten. Kartläggningen visar enligt rapporten inte några tydliga och systematiska brister, men flera viktiga utvecklingsområden.

Enligt Kammarkollegiets regleringsbrev för 2021 ska myndigheten betala ut 25 miljoner kronor till landets studenthälsor under 2021 för att stärka studenthälsan (anslag 2:64). Medlen ska bl.a. möjliggöra mer preventivt arbete för att minska studenternas psykiska och fysiska ohälsa samt stärka stödet för studieovana studenter. Universiteten och högskolorna ska i sina respektive årsredovisningar beskriva hur lärosätet utvecklat arbetet för att studenterna ska ha tillgång till förebyggande hälsovård som har till ändamål att främja studenternas fysiska och psykiska hälsa. I redovisningen ska lärosätena särskilt fokusera på studenthälsovårdens arbete för att främja psykisk hälsa och hur studenthälsovården möter behovet hos studenter som undervisas på distans samt studieovana studenter. I redovisningen ska det även framgå hur lärosätet avser att arbeta under kommande år för att stärka studenthälsovården.

Centrala studiestödsnämnden (CSN) har i uppdrag att följa och analysera de studerandes sociala och ekonomiska situation. I CSN:s regleringsbrev för budgetåret 2020 angavs att myndigheten i detta arbete särskilt ska fokusera på studerandes psykiska hälsa. Av myndighetens rapportering i årsredovisningen för 2020 framgår bl.a. att majoriteten av de studerande upplever att deras allmänna hälsotillstånd är mycket bra eller bra. Andelen som svarar att de mår bra eller mycket bra har dock minskat jämfört med 2017 års undersökning vilket antas bero på den pågående pandemin. I CSN:s regleringsbrev för 2021 framgår att myndigheten även fortsättningsvis ska följa och analysera de studerandes sociala och ekonomiska situation samt fokusera arbetet på de studerandes psykiska hälsa.

Vidare har UKÄ genom ett ändringsregleringsbrev i oktober 2020 (U2020/05016) fått i uppdrag att följa upp konsekvenserna för högskolans verksamhet med anledning av beslut och insatser som vidtagits till följd av coronaviruset. Uppföljningen ska inkludera effekterna av övergången till distansundervisning och de insatser som har beslutats av regeringen i fråga om t.ex. högskolans utbyggnad. UKÄ ska löpande informera Regeringskansliet samt lämna en slutrapport senast den 1 december 2022. I en första delrapport (Rapport 2021:9) som lämnades i mars 2021 framgår bl.a. att till följd av coronapandemin har stressen och oron ökat bland både studenter och personal.

Utskottets ställningstagande

Vissa studentfrågor

Studentkåren har en betydelsefull roll bl.a. för kvalitetsarbetet inom lärosätena. Utskottet konstaterar att en särskild satsning görs under 2021 för att stärka studentkårens nationella inflytande. Ytterligare medel avsätts även för att stärka studentinflytandet i universitets och högskolors organ.

Utskottet anser att lärosätenas arbete för att öka mångfalden och för att skapa lika möjligheter inom högre utbildning är mycket betydelsefullt. Det gällande regelverket för lärosätenas tillgänglighet för funktionsnedsatta är väl avvägt, och genom UHR:s uppdrag att sprida goda exempel på åtgärder som genomförts på lärosäten kan åtgärderna förväntas utvecklas kontinuerligt. I fråga om en översyn av formerna för anslaget för stöd till studenter med funktionsnedsättning inom den högre utbildningen anser utskottet att den nuvarande ordningen med bl.a. bidrag för särskilt pedagogiskt stöd är väl avvägd. Stödet skapar förutsättningar för lärosäten att ge det stöd och den kompetens som krävs för att möta studenter med funktionsnedsättning.

Vidare konstaterar utskottet att nio lärosäten t.o.m. den 31 december 2021 får hyra ut bostäder i andra hand till alla grupper av studenter, dock inte till personer som är anställda vid respektive lärosäte. Regeringen har i forskningspropositionen 2021 aviserat att den efter denna provotid avser att se över och vid behov ändra de regler som rör statliga lärosätens möjlighet att hyra ut bostäder i andra hand. Utskottet gör bedömningen att erfarenheterna av den pågående provotiden bör avvaktas. Utskottet ser inga skäl att vidga den

krets som får ta del av de uppgifter som varje högskola ska föra när det gäller individuella studenters studier m.m.

Utskottet konstaterar att det råder avgiftsfrihet för utbildning vid statliga universitet och högskolor. Denna princip inkluderar dock att studenten själv får stå för vissa kringkostnader, bl.a. kurslitteratur. I likhet med tidigare ser utskottet inget skäl att ändra dagens regelverk (bet. 2019/20:UbU15).

Universitet och högskolor med staten som huvudman har enligt högskoleförordningen ansvar för att studenterna är försäkrade för personskada vid högskoleutbildningen i Sverige. Utskottet finner det motiverat att de högskolorna även har möjlighet att teckna försäkring för de av högskolans studenter som enligt avtal mellan de berörda lärosätena bedriver högskoleutbildning utanför Sverige.

I fråga om arbetsmiljöfrågor vid studier och studiepraktik konstaterar utskottet att det av arbetsmiljölagen framgår att den som genomgår utbildning i huvudsak likställs med arbetstagare vid tillämpningen av lagen.

Mot bakgrund av gällande rätt, pågående arbete samt planerade åtgärder finner utskottet inte skäl att föreslå någon ytterligare åtgärd. Utskottet avstyrker motionerna 2020/21:3102 (M) yrkande 46, 2020/21:3528 (M) yrkande 3, 2020/21:1932 (SD) yrkande 11, 2020/21:251 (V) yrkandena 3 och 4, 2020/21:301 (V) yrkandena 4 och 5 samt 2020/21:3626. (KD) yrkande 96.

Studenthälsan m.m.

Utskottet vill understryka att frågor kring studenters hälsa är mycket angelägna. Inte minst effekterna av den pågående coronapandemin visar på behovet av att särskilt uppmärksamma studenthälsornas viktiga arbete. Utskottet konstaterar att ytterligare medel ska tillföras studenthälsorna under 2021 bl.a. för att möjliggöra mer preventivt arbete för att minska studenternas psykiska och fysiska ohälsa.

Vidare kan utskottet konstatera att CSN och UKÄ har pågående regeringsuppdrag att följa upp studenternas sociala och ekonomiska situation samt coronapandemins konsekvenser för högskolornas verksamhet.

Med anledning av de beslutade och planerade åtgärderna avstyrker utskottet motionerna 2020/21:338 yrkandena 1 och 2, 2020/21:577 (C) samt 2020/21:3431 (L) yrkande 10.

Dimensionering av högskoleutbildning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om dimensionering av högskolan och Teach for Sweden.

Jämför reservation 13 (M), 14 (SD) och 15 (M, KD).

Motionerna

I motion 2020/21:864 av Åsa Lindestam (S) anser motionären att det bör tas regional hänsyn vid fördelningen av högskoleprogram och platser till högskolorna.

I motion 2020/21:1456 av Hans Ekström m.fl. (S) framför motionärerna i yrkande 2 att möjligheten till samhällsbyggnadsutbildningar i Stockholm-Mälardalsregionen bör förbättras.

I motion 2020/21:2376 av Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S) anser motionärerna att en förstärkt politik för utbildning i hela landet genom distansstudier och lärcentrum bör övervägas.

I kommittémotion 2020/21:3140 av Camilla Waltersson Grönwall m.fl. (M) yrkande 42 framför motionärerna att det bör genomföras en nationell översyn av behoven av ytterligare läkare till barnonkologin samt en samordning av utbildning av barnonkologer. I samma motion yrkande 43 framför motionären att det även bör genomföras en nationell översyn av behoven av ytterligare sjuksköterskor och barn- och undersköterskor till barnonkologi och samordning av utbildning.

I kommittémotion 2020/21:3318 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 1 anför motionärerna att det bör införas olika sorters kortare utbildningar som kan kombineras med arbete och som kan genomföras på distans. I samma motion yrkande 22 anser motionärerna att utbildningsprogrammet Teach for Sweden bör få fortsätta att utvecklas. Teach for Sweden är ett utbildningsprogram som kombinerar studier och praktik för blivande lärare för att bl.a. studenter som inte valt lärarutbildningen senare ska kunna ta sig in i läraryrket.

I kommittémotion 2020/21:3373 av Mats Green m.fl. (M) yrkande 9 anser motionärerna att lärosätenas möjligheter att satsa på uppdragsutbildningar bör utökas för en snabb omställning av spetskompetens och nya forskningsrön i arbetslivet.

I motion 2020/21:1163 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) anser motionären att möjligheten till kvalificerade samhällsbyggnadsutbildningar i Stockholm-Mälardalsregionen bör förbättras.

I motion 2020/21:3090 av Ann-Sofie Lifvenhage och Lotta Finstorp (båda M) anser motionärerna att möjligheten till popup-utbildningar från universitet och högskolor, till samarbeten med lärosäten i regioner med bristyrken inom ett specifikt område, bör ses över.

I motion 2020/21:3627 av Jörgen Berglund (M) yrkande 1 lyfter motionären fram frågan om att starta juristprogrammet på Mittuniversitetet.

I kommittémotion 2020/21:700 av Eric Palmqvist m.fl. (SD) yrkande 7 anser motionärerna att lokala utbildningar med anknytning till lokala näringar bör bevaras och utvecklas.

I kommittémotion 2020/21:1934 av Patrick Reslow m.fl. (SD) yrkande 17 anför motionärerna att möjligheten till en förkortad och individanpassad forskolläroutbildning med bibehållen kvalitet bör utredas.

I motion 2020/21:276 av Magnus Oscarsson (KD) framför motionären att restaurang- och hotellhögskolan Campus Grythyttan bör utvecklas.

I motion 2020/21:1426 av Arman Teimouri (L) yrkande 1 lyfter motionären fram frågan om utbildning och forskning inom utveckling av digitala spel.

Bakgrund, gällande rätt och pågående arbete

Dimensionering av högskoleutbildning

Styrning av lärosäten sker i huvudsak genom de krav som ställs i högskolelagen (1992:1434) och de förordningar som ansluter till lagen, främst högskoleförordningen (1993:100) samt genom ett gemensamt regleringsbrev för universitet och högskolor. Dessutom utfärdar regeringen specifika regleringsbrev för varje universitet och högskola.

Enligt 6 kap. 13 § högskoleförordningen ska utbildning bedrivas i form av kurser, och kurser får sammanföras till utbildningsprogram. Universitet och högskolor beslutar själva vilka utbildningar (program och kurser) som ska inrättas eller avvecklas.

I högskolelagen finns bestämmelser om tillstånd att utfärda examina (1 kap. 11–13 §§). Universitetskanslersämbetet (UKÄ) beslutar om tillstånd att utfärda examina på grundnivå och avancerad nivå för universitet och högskolor. Tillstånd att utfärda examina utfärdas efter ansökan från det aktuella lärosätet.

Riksdagen beslutar årligen om ett anslag för utbildning på grundnivå och avancerad nivå för universitet och högskolor. Inom denna ram ska ett lärosäte, enligt regleringsbrevet för universitet och högskolor, planera och genomföra utbildning som svarar mot studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens behov. Universitet och högskolor ska i sin respektive årsredovisning redovisa vilka bedömningar, prioriteringar och behovsanalyser som ligger till grund för beslut om utbildningsutbudet. Ett lärosätes avvägningar ska redovisas när det gäller t.ex. fördelningen mellan program och kurser på olika nivåer och med olika förkunskapskrav samt fördelningen mellan campus- och nätbaserad undervisning. Därutöver ska en redovisning lämnas över hur lärosätet möter det omgivande samhällets behov av utbildning. Vidare ska universitet och högskolor även redovisa uppgifter om antalet programnybörjare, antalet helårsstudenter och antalet examinerade de senaste tre åren på utbildningar som bl.a. leder till civilingenjörsexamen, högskoleingenjörsexamen, forskolläroexamen, läkarexamen och specialistsjuksköterskeexamen. Enligt regleringsbrevet ska lärosäten som har tillstånd att utfärda lärar- eller

förskollärarexamina planera för dimensioneringen av utbildningen till olika examina, inriktningar och ämneskombinationer så att dimensioneringen svarar mot studenternas efterfrågan och mot arbetsmarknadens nationella och regionala behov. Även de överväganden och åtgärder som har gjorts för att informera och vägleda studenterna i detta val ska redovisas i årsredovisningen.

UKÄ ska enligt sin instruktion följa och redovisa arbetsmarknadens framtida kompetensbehov i relation till utbildningsutbudet (4 § förordningen [2012:810] med instruktion för Universitetskanslersämbetet). Av UKÄ:s prognos 2021 över högskoleutbildade i förhållande till arbetsmarknadens behov t.o.m. 2035 framgår bl.a. att det för de flesta utbildningar inom pedagogik och lärarutbildning bedöms finnas en risk för ökad brist på arbetskraft. Det gäller även för merparten av utbildningarna inom hälso- och sjukvård samt social omsorg. Inom teknik och tillverkning bedöms en risk för brist på arbetskraft för vissa inriktningar inom civilingenjörsexamen (dnr 51-00199-21).

UKÄ ska enligt myndighetens regleringsbrev för 2021 följa upp vilka inriktningar som universitet och högskolor ger inom ingenjörsutbildningarna, lärarutbildningarna och specialistsjuksköterskeutbildningarna i syfte att få en överblick över utbildningsutbudet och för att kunna följa detta över tid. Uppdraget redovisades till regeringen (Utbildningsdepartementet) i april 2021.

Utbyggnad av vissa utbildningar

En permanent utbyggnad av vissa samhällsviktiga utbildningar presenterades av regeringen i budgetpropositionen för 2020. De utbildningar som omfattas är bl.a. flera hälso- och sjukvårdsutbildningar, förskollärarytbildningen och lärarutbildningarna. Riksdagen beslutade om anslagen till universitet och högskolor i enlighet med regeringens förslag.

I budgetpropositionen för 2021 presenterade regeringen en fortsatt utbyggnad av vissa utbildningar och då särskilt utbildningar inom verksamhetsområden där det råder stor brist på personal med rätt kompetens och där det krävs investeringar för att klara samhällets kompetensbehov. Regeringen anför att det är viktigt att universitet och högskolor har en nära samverkan med arbetsliv och andra aktörer med ansvar för kompetensförsörjningen, så att de utbildningar som ges motsvarar de behov som finns i hela landet. Vidare anför regeringen att en utbyggnad och förlängning av den särskilda satsningen på livslångt lärande och omställning ska genomföras och att satsningen på korta kurser som riktar sig till personer med tidigare arbetslivserfarenhet ska förlängas. Regeringen anger i propositionen att ytterligare medel ska avsättas för att skapa effektivare strukturer och ge bättre tillgång till distansutbildning fr.o.m. 2021 samt för en satsning på lärcentrum.

I regeringens forskningsproposition 2021 aviseras att Vinnova ska få i uppdrag att genomföra insatser för att öka möjligheterna till

kompetensutveckling och omställning. Syftet är att bidra till de mål som identifierats inom regeringens samverkansprogram Kompetensförsörjning och livslångt lärande. Satsningen bygger på en överenskommelse mellan regeringspartierna, Centerpartiet och Liberalerna (prop. 2020/21:60 s. 114–116, bet. 2020/21:UbU16, rskr. 2020/21:254).

Vidare meddelade regeringen i januari 2021 att medel ska avsättas under 2021 för att stärka förutsättningarna för distansutbildning men även för att stärka samarbeten med lokala aktörer som möjliggör ökad tillgång till högskolestudier såsom lärcentrum. Syftet med satsningen är att ge ökad tillgång till högskoleutbildning runt om i landet. Medlen ska också användas för att förbättra möjligheterna till verksamhetsförlagd utbildning vid studier på distans och för att hitta goda samverkansformer för verksamhetsförlagd utbildning (Pressmeddelande Utbildningsdepartementet den 13 januari 2021).

Regeringen har även gett UKÄ, Skolverket och Myndigheten för yrkeshögskolan i uppdrag att tillsammans kartlägga och analysera hur gymnasieskolans, vuxenutbildningens, yrkeshögskolans och högskolans utbildningsinsatser kan komplettera varandra för att bättre bidra till vårdens kompetensförsörjning (U2021/00256).

Enligt det gemensamma regleringsbrevet 2021 för universitet och högskolor ska lärosätena redogöra för satsningen på bristyrkesutbildningar och särskilt beskriva vilka utbildningar som byggts ut. Av redovisningen ska framgå hur många tillkommande helårsstudenter jämfört med 2019 som ingår i respektive utbyggnad. Lärosätena ska även redovisa de utbyggnader av ingenjörsutbildningar och samhällsutbildningar som inleddes 2018 samt hur många helårsstudenter som tillkommit inom utbildningarna jämfört med 2017.

Styr- och resursutredningen gjorde bedömningen att det kan finnas goda skäl för regeringen att ange mål för antal examina inom vissa utbildningar som leder till legitimationsyrken inom skola och hälso- och sjukvård (SOU 2019:6). I forskningspropositionen 2021 anför regeringen att den delar utredningens bedömning. Regeringen konstaterar att dessa områden är speciella, dels för att de flesta yrken kräver legitimation, dels för att det delvis är politiska reformer som ligger till grund för nuvarande och framtida behov av utbildade. Ett viktigt skäl till att förändra styrningen är enligt regeringen att den nuvarande styrningen, som är inriktad på nybörjarplatser, inte har resulterat i motsvarande mängd examinerade från utbildningarna. Regeringen avser att gå vidare med att sätta upp lärosätesspecifika mål för antal examina för vissa yrkesexamensutbildningar samt följa upp respektive lärosätets måluppfyllelse inom ramen för myndighetsstyrningen (prop. 2020/21:60 s.145–146, bet. 2020/21:UbU16, rskr. 2020/21:254).

Universitets och högskolors möjlighet att erbjuda uppdragsutbildning

Universitets och högskolors möjlighet att erbjuda uppdragsutbildning regleras genom förordningen (2002:760) om uppdragsutbildning vid universitet och högskolor. Av förordningen framgår att ett universitet eller en högskola som

har staten som huvudman och som omfattas av högskolelagen får bedriva uppdragsutbildning (1 §) men att uppdragsutbildning måste knyta an till sådan högskoleutbildning på grundnivå eller avancerad nivå som högskolan har examensrätt för (3 §). Uppdragsutbildningen får inte bedrivas på ett sådant sätt eller i en sådan omfattning att den får en negativ inverkan på den högskoleutbildning som högskolan ska bedriva (4 §).

Uppdragsutbildningen kan sträcka sig över flera terminer, men också vara kort och bestå av en halvdag eller två. Den kan ge högskolepoäng och examen men det är inget krav. Uppdragsutbildningen ska dock vila på vetenskaplig grund och hålla samma höga kvalitet som övrig utbildning vid ett lärosäte (uka.se).

År 2017 beslutade regeringen om nya bestämmelser i förordningen (2002:760) om uppdragsutbildning vid universitet och högskolor. Bestämmelserna gör det möjligt för privata aktörer att köpa uppdragsutbildning av arbetsmarknadsskäl. Uppdragsutbildningen ska finansieras helt av köparen och vara kostnadsfri för deltagaren och inga medel från statsbidrag får användas. För att möta de omställningsbehov som uppstått på arbetsmarknaden till följd av coronapandemin beslutade regeringen i maj 2020 om motsvarande bestämmelser i förordningen (2009:131) om utbildning inom yrkeshögskolan som uppdragsutbildning. Utbildningsanordnare av uppdragsutbildningarna ska vara samma anordnare som har fått godkännande av Myndigheten för yrkeshögskolan att bedriva vissa utbildningar. (Pressmeddelande Utbildningsdepartementet den 14 maj 2021).

I september 2020 publicerade UKÄ en kartläggning av lärosätenas uppdragsutbildningar (rapportnummer 2020:12). Av rapporten framgår bl.a. att för de statliga lärosätena var Polismyndigheten, Skolverket och Försvarsmakten de tre största finansiärerna av uppdragsutbildningar. Därutöver finns ett omfattande utbud av uppdragsutbildningar inom pedagogik och it.

Teach for Sweden

Kammarkollegiet ska enligt myndighetens regleringsbrev för 2021 betala ut 12 miljoner kronor till organisationen Teach for Sweden. Medlen ska användas för arbete med att bl.a. rekrytera studenter till försöksverksamhet med en särskild kompletterande pedagogisk utbildning för att få fler kvalificerade lärare med inriktning främst mot matematik, naturorienterade ämnen och teknik. Teach for Sweden ska redovisa hur många kandidater som rekryterats samt hur många helårsstudenter som går i utbildning i samarbete med Luleå tekniska universitet, Karlstads universitet och Högskolan i Halmstad jämfört med 2019.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att det är en väl avvägd ordning att lärosätena själva beslutar vilka utbildningar de vill erbjuda studenter. Det är lärosätenas ansvar att

prioritera vilka utbildningar som ska bedrivas och besluta om hur tilldelade medel ska fördelas internt. Utskottet kan konstatera att det av det gemensamma regleringsbrevet för universitet och högskolor framgår att utbildningsutbudet ska svara mot studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens behov och att universitet och högskolor ska redovisa vilka bedömningar, prioriteringar och behovsanalyser som ligger till grund för beslut om utbildningsutbudet.

Vidare noterar utskottet att regeringen i budgetpropositionen för 2020 presenterade en permanent utbyggnad av vissa samhällsviktiga utbildningar, bl.a. flera hälso- och sjukvårdsutbildningar, förskollärarytbildningen och lärarutbildningarna och att riksdagen beslutade i enlighet med regeringens förslag. Utskottet kan även konstatera att riksdagen med anledning av budgetpropositionen 2021 har beslutat om att vissa utbildningar inom högskolan ska byggas ut för att stärka kompetensförsörjningen inom verksamhetsområden där det råder stor brist på personal med rätt kompetens och där det krävs investeringar för att klara samhällets kompetensbehov.

Utskottet noterar att regeringen i forskningspropositionen 2021 anför att den avser att sätta upp lärosätesspecifika mål för antal examina för vissa yrkesexamensutbildningar samt följa upp respektive lärosätes målpuppfyllelse inom ramen för myndighetsstyrningen.

Härutöver är utskottet positivt till att det skapas fler vägar in till läraryrket och noterar att organisationen Teach for Sweden tilldelas ytterligare resurser under 2021.

Mot bakgrund av gällande regelverk samt de pågående och planerade åtgärderna avstyrker utskottet motionerna 2020/21:864 (S), 2020/21:1456 (S) yrkande 2, 2020/21:2376 (S), 2020/21:3140 (M) yrkandena 42 och 43, 2020/21:3318 (M) yrkandena 1 och 22, 2020/21:3373 (M) yrkande 9, 2020/21:1163 (M), 2020/21:3090 (M), 2020/21:3627 (M) yrkande 1, 2020/21:700 (SD) yrkande 7, 2020/21:1934 (SD) yrkande 17, 2020/21:276 (KD) samt 2020/21:1426 (L) yrkande 1.

Högskoleutbildningarnas innehåll

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om högskoleutbildningars innehåll och en förstärkt socionomutbildning.

Jämför reservation 16 (M), 17 (V), 18 (KD), 19 (L) och 20 (M, KD).

Motionerna

I kommittémotion 2020/21:3139 av Camilla Waltersson Grönwall m.fl. (M) yrkande 56 efterfrågar motionärerna en förstärkt socionomutbildning med mer fokus på vetenskaplig utredningsmetodik så att socionomer ska kunna genomföra objektiva och tillförlitliga barn- och familjehemsutredningar.

I kommittémotion 2020/21:3325 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 7 föreslår motionärerna ökad utbildning om skolans styrsystem inom lärarutbildningen.

I motion 2020/21:1979 av Louise Meijer (M) yrkande 2 anser motionären att lärarutbildningen bör moderniseras utifrån forskning och evidens om barns och ungas lärande.

I motion 2020/21:3347 av Josefin Malmqvist (M) yrkande 8 föreslås en lärarutbildning för samhällskommunikatörer.

I motion 2020/21:3566 av Alexandra Anstrell och Malin Höglund (båda M) efterfrågar motionärerna en moderniserad socionomutbildning.

I kommittémotion 2020/21:169 av Karin Rågsjö m.fl. (V) yrkande 12 anser motionärerna att möjligheten att införa beroendelära på grundutbildningarna till socionom, sjuksköterska, undersköterska, arbetsterapeut, behandlingsassistent och läkare bör utredas.

I kommittémotion 2020/21:1308 av Vasiliki Tsouplaki m.fl. (V) yrkande 6 begärs att regeringen tillsätter en utredning om hur de konstnärliga utbildningarna ska kunna breddas med nya konstnärliga uttrycksformer.

I kommittémotion 2020/21:3405 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkande 24 föreslås att Universitetskanslersämbetet ska få i uppdrag att se över utbildningsplaner för att öka kompetensen och kunskapen om hedersrelaterat våld och förtryck. Ett likalydande yrkande finns i kommittémotion 2020/21:3410 av Désirée Pethrus m.fl. (KD) yrkande 17.

I kommittémotion 2020/21:3227 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 16 anger motionärerna att för att stärka patientsäkerheten och vårdkvaliteten bör fler yrkesgrupper få specialistutbildning, t.ex. biomedicinska analytiker. I yrkande 17 menar motionärerna att sjuksköterskornas specialistutbildningar bör knytas till de medicinska specialiteterna. I yrkande 18 framför motionärerna att utbildningsnivån Advanced Nurse Practitioner bör införas på nationell nivå.

Bakgrund, gällande rätt och pågående arbete

Utbildningarnas innehåll

Av 1 kap. högskolelagen (1992:1434) framgår att högskoleutbildningen ska vila på vetenskaplig eller konstnärlig grund samt på beprövad erfarenhet, och forskning och konstnärlig forskning samt utvecklingsarbete (2 §). Utbildningen ska ges på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå (7 §). Vidare anges vilka kunskaper utbildningen ska bygga på samt syfta till, t.ex. förmåga att göra självständiga och kritiska bedömningar samt söka och värdera kunskap på vetenskaplig nivå (8–9 §§). Examina ska avläggas på grundnivå, avancerad nivå eller forskarnivå (10 a §). Av examensordningen, bilaga 2 till högskoleförordningen (1993:100), framgår att det finns generella examina, konstnärliga examina och yrkesexamina. Generella examina på grundnivå är högskoleexamen och kandidatexamen, på avancerad nivå magisterexamen och masterexamen och på forskarnivå licentiatexamen och doktorsexamen.

Yrkesexamina på grundnivå är t.ex. sjuksköterskeexamen och på avancerad nivå t.ex. läkarexamen och tandläkarexamen.

Kraven för att uppnå de olika examina regleras i examensordningen. För varje examen finns en examensbeskrivning som anger vilka krav som ska uppfyllas för respektive examen. Av examensbeskrivningen framgår examens omfattning i antal högskolepoäng, där heltidsstudier under ett normalstudieår om 40 veckor motsvarar 60 högskolepoäng. Vidare framgår mål för examen. För varje examen anges vad studenten ska visa i form av kunskap och förståelse, färdighet och förmåga samt värderingsförmåga och förhållnings-sätt.

För t.ex. sjuksköterskeexamen gäller att studenten ska visa sådan kunskap och förmåga som krävs för behörighet som sjuksköterska. Studenten ska bl.a. visa kunskap i planering, ledning och samordning av vård- och hälsoarbetet och om relevanta författningar. Studenten ska också visa förmåga att identifiera behov av och genomföra hälsofrämjande och förebyggande arbete. För ett flertal yrkesexamina ingår krav på kunskap om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer. För socionomexamen finns t.ex. krav på kunskap om områdets vetenskapliga grund samt kännedom om aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete liksom krav på förmåga att identifiera, strukturera, utreda och utvärdera insatser på individ-, grupp- och samhällsnivå. För t.ex. grundlärarexamen gäller att den studerande ska kunna visa sådan kunskap om barns utveckling, lärande, behov och förutsättningar som krävs för yrkesutövningen. Det finns även krav på kunskap om bl.a. relevanta styrdokument, läroplansteori och olika pedagogisk-didaktiska perspektiv.

Krav på självständigt arbete (examensarbete) framgår också av beskrivningen för respektive examen. Varje lärosäte har också möjlighet att sätta upp lokala mål för en viss examen inom ramen för kraven i examensbeskrivningen.

I högskoleförordningen anges att all utbildning på grundnivå och avancerad nivå ska bedrivas i form av kurser och att kurser får sammanföras till utbildningsprogram. För en kurs ska det finnas en kursplan. I kursplanen ska anges: kursens nivå, antal högskolepoäng, mål, krav på särskild behörighet, formerna för bedömning av studenternas prestationer och de övriga föreskrifter som behövs. För utbildningsprogram ska det finnas en utbildningsplan och för kurserna inom programmet ska det finnas kursplaner. I utbildningsplanen ska anges: de kurser som programmet omfattar, kraven på särskild behörighet och de övriga föreskrifter som behövs (6 kap. 13–17 §§).

För att ett lärosäte ska få utfärda en examen krävs tillstånd. Prövning av tillstånd för statliga universitet och högskolor görs av UKÄ, utifrån vad som föreskrivs i högskolelagen och högskoleförordningen. Vilka examina universiteten och högskolorna måste ansöka om skiljer sig åt beroende på typ av lärosäte, men gemensamt för alla är att de alltid måste ansöka om tillstånd för yrkesexamen och konstnärlig examen. UKÄ prövar att lärosätena kan garantera att studenterna ska kunna nå examensmålen för den utbildning som lärosätet söker tillstånd för.

Översyn av krav för sjuksköterske- och barnmorskeexamen

En särskild utredare har fått i uppdrag att se över kraven för sjuksköterskeexamen och barnmorskeexamen, i syfte att dels säkerställa att de minimikrav på utbildningarnas omfattning i antal timmar som finns i EUrätten ska anges i författning, dels säkerställa att målen för de båda yrkesexamina svarar upp mot kompetensbehoven inom framtidens hälso- och sjukvård. Utredaren ska bl.a. föreslå en reglering som uppfyller och anger det s.k. yrkeskvalifikationsdirektivets (2005/36/EG) minimikrav på utbildningarnas omfattning i antal timmar för sjuksköterskor respektive barnmorskor och i samband därmed se över utbildningarnas omfattning i antal högskolepoäng, undersöka och redovisa förutsättningarna för hälso- och sjukvårdshuvudmännen att medverka i utbildningarna i en sådan omfattning att direktivets krav på klinisk undervisning uppfylls. Utredaren ska ta ställning till om målen i examensbeskrivningarna för sjuksköterskeexamen respektive barnmorskeexamen behöver ändras och, om så är fallet, föreslå nya eller ändrade examensmål, och lämna nödvändiga författningsförslag. Uppdraget ska redovisas senast den 14 april 2022 (dir. 2021:26).

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill påminna om att utgångspunkten för all högskoleutbildning är att den ska vila på vetenskaplig eller konstnärlig grund samt på beprövad erfarenhet, och forskning och konstnärlig forskning samt utvecklingsarbete. I bilaga 2 till högskoleförordningen (examensordningen) anges för respektive examen vilka mål som gäller och vilka krav som ska uppfyllas när det gäller kunskap och förståelse, färdighet och förmåga, värderingsförmåga och förhållningssätt samt preciserade krav som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i examensbeskrivningen. Universitet och högskolor ansvarar för hur utbildningarna läggs upp så att examensmålen uppfylls.

Utskottet finner inga skäl att föreslå några ändringar av den gällande ordningen och avstyrker motionerna 2020/21:169 (V) yrkande 12, 2020/21:1308 (V) yrkande 6, 2020/21:1979 (M) yrkande 2, 2020/21:3139 (M) yrkande 56, 2020/21:3227 (L) yrkandena 16–18, 2020/21:3325 (M) yrkande 7, 2020/21:3347 (M) yrkande 8, 2020/21:3405 (KD) yrkande 24, 2020/21:3410 (KD) yrkande 17 och 2020/21:3566 (M).

Kvalitet och resultat

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om kvalitet och resultat.
Jämför reservation 21 (SD) och 22 (L).

Motionerna

I kommittémotion 2020/21:1932 av Patrick Reslow m.fl. (SD) yrkande 16 framför motionärerna att samtliga högskolor bör redovisa sina resultat offentligt. Enligt motionärerna är det ett allmänintresse att kunna jämföra resultat från olika lärosäten och av särskilt intresse för blivande studenter. I yrkande 17 menar motionärerna att kvaliteten på högskoleutbildningar kan säkerställas bättre genom att det tidigare utvärderingssystemet med extern slumpvis bedömning av kandidat- och magisterarbeten återinförs.

I kommittémotion 2020/21:3431 av Roger Haddad m.fl. (L) yrkande 2 anger motionärerna att en kontinuerlig utveckling av högskolepedagogiken är en förutsättning för att stärka kvaliteten i den högre utbildningen.

Bakgrund, gällande rätt och pågående arbete

Granskning av högre utbildning

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) har enligt myndighetens instruktion (2012:810) i uppgift att ansvara för kvalitetssäkring av universitetens och högskolornas verksamhet genom granskning av kvalitetssäkringsarbete, utvärdering av utbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå, tematiska utvärderingar och prövning av frågor om examenstillstånd. Myndigheten ska årligen redovisa hur kvalitetssäkringen har bidragit till kvalitetsutveckling och hög kvalitet i universitetens och högskolornas verksamhet.

UKÄ:s granskningar görs enligt en modell som tagits fram i nära dialog med universiteten och högskolorna. Granskningarna utgår från högskolelagen, högskoleförordningen och principerna för kvalitetssäkring av högre utbildning inom Europa, de s.k. ESG (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area). I granskningarna används ett antal bedömningsgrunder utifrån olika bedömningsområden. Resultat från granskningarna redovisas bl.a. på UKÄ:s webbplats, via den s.k. Högskolekollen. Av UKÄ:s årsredovisning för 2020 framgår att två av varandra oberoende utvärderingar av det nationella kvalitetssäkringssystemet genomfördes under året. Utvärderingarna, men även enkätsvar från deltagande lärosäten, visar att systemet fungerar kvalitetsdrivande.

Under 2021 påbörjar UKÄ arbetet med att utveckla det nationella kvalitetssäkringssystemet för högre utbildning och forskning. Den nuvarande metoden har använts sedan 2017 och innevarande cykel avslutas 2022. Arbetet

delas upp i en förstudie som pågår under våren 2021 och som lägger grunden för metodutvecklingsarbetet så att en reviderad metod för kvalitetssäkring finns på plats 2023 (uka.se).

Riksdagen har i ett tillkännagivande till regeringen uppmanat regeringen att den ska ta initiativ till att ge högskolemyndigheterna i uppdrag att samla och tillgängliggöra information om utbildningars kvalitet för att blivande studenter bättre ska kunna jämföra utbildningar (bet. 2019/20:UbU21, rskr. 2019/20:349). Regeringen anger i skrivelse 2020/21:75 att den med anledning av detta har gett UHR i uppdrag att återsamla hur myndigheten samlar in och tillgängliggör information för att underlätta välvägd val av studier. Redovisningen ska lämnas i myndighetens årsredovisning för 2021.

Uppföljning av det pedagogiska utvecklingsarbetet

I december 2019 redovisade UKÄ i digital form ett regeringsuppdrag att göra en uppföljning av pedagogiskt utvecklingsarbete vid universitet och högskolor. I uppdraget ingick att ge en översiktlig nationell bild och bidra med kunskap om lärosätenas arbete med pedagogisk utveckling samt omfatta fördjupningsstudier av den verksamhet som bedrevs och de resultat som uppnått.

Utifrån den gjorda uppföljningen lämnade UKÄ ett antal bedömningar och förslag. Myndigheten ansåg bl.a. att det behövs en samordnande organisation för det högskolepedagogiska utvecklingsarbetet och föreslog att UHR får ett utökat uppdrag som även omfattar främjande av den högskolepedagogiska utvecklingen. UKÄ föreslog även en nationell strategi för digitalisering av högre utbildning och forskning samt att Vetenskapsrådet får en stärkt roll för kunskapsutvecklingen och den vetenskapliga grunden på området (UKÄ, pressmeddelande den 18 december 2019). I mars 2020 genomförde UKÄ en återkopplingskonferens med berörda aktörer kring uppdraget.

UKÄ anger i anslutning till sin redovisning av uppdraget att myndigheten inom ramen för kvalitetssäkringssystemet granskar hur lärosätena utvecklar utbildningarna och hur de säkerställer att utbildningen utformas och genomförs på ett sätt som uppmuntrar studenterna att ta en aktiv roll i lärandeprocesserna. Myndigheten anger vidare att den under arbetet med regeringsuppdraget identifierat några områden som kan komma att följas upp i särskild ordning, t.ex. kvaliteten i den högskolepedagogiska kursverksamheten, möjligheten till ömsesidigt erkännande av pedagogiska meriter, arbetet med bedömning av pedagogiska meriter samt karriärvägar baserade på pedagogiska meriter (uka.se).

Pandemiuppdrag

UKÄ har ett särskilt regeringsuppdrag att följa upp konsekvenserna för högskolans verksamhet av beslut och insatser som genomförts med anledning av den pågående pandemin. Uppföljningen ska inkludera effekterna av övergången till distansundervisning och de insatser som har beslutats av regeringen i fråga om t.ex. högskolans utbyggnad. Myndigheten ska löpande informera Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) om uppdragets

genomförande och löpande redovisa resultaten av uppföljningen samt lämna en slutrapport senast den 1 december 2022 (UKÄ, regleringsbrev för 2020, 2020-07-02).

Inom ramen för rapporten Delrapportering 1 (2021:9) sammanfattas vissa resultat från enkätundersökningar som lärosäten och studentkårer genomfört av upplevelser om omställningen till distansundervisning. Enligt UKÄ upplevs omställningen överlag ha fungerat väl men det finns samtidigt utmaningar. Flera lärosäten uppger bl.a. att mycket av det ordinarie kvalitetsarbetet har pausats. Samtidigt har omställningen inneburit ett ökat fokus på frågor om pedagogisk utveckling, t.ex. om vilken undervisning som behöver vara campusbaserad och vilken som kan ske digitalt.

Utskottets ställningstagande

Med anledning av frågor om kvalitet och resultat vill utskottet peka på att UKÄ granskar lärosätenas kvalitetssäkringsarbete, utvärderar utbildningar och särskilda frågor samt prövar ansökningar om examenstillstånd. Under 2021 påbörjas dessutom arbetet med att utveckla det nationella kvalitetssäkrings-systemet. Resultaten av UKÄ:s granskningar finns att tillgå på myndighetens webbplats, bl.a. genom en särskild sida där lärosätesspecifika resultat publiceras (Högskolekollen). Riksdagen har även tidigare lämnat ett tillkännagivande till regeringen i frågan om information om utbildningar och UHR har ett särskilt uppdrag med anledning av detta. Frågan om pedagogisk utveckling ingår som en del av kvalitetssäkringssystemet och UKÄ har även fokuserat denna fråga i särskild ordning. Utskottet anser att det dessutom är värdefullt att UKÄ arbetar med en uppföljning av hur högskolan har kunnat hantera den pågående pandemin.

Mot bakgrund av ovanstående ser utskottet inte anledning att föreslå någon åtgärd utifrån yrkandena och avstyrker därför motionerna 2020/21:1932 (SD) yrkandena 16 och 17 och 2020/21:3431 (L) yrkande 2.

Legitimation m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om legitimation m.m.

Jämför reservation 23 (M) och 24 (KD, L).

Motionerna

I motion 2020/21:1851 av Paula Holmqvist m.fl. (S) yrkande 2 anser motionärerna att regeringen bör överväga att utreda behovet av fler yrkesgrupper med krav på legitimation.

I kommittémotion 2020/21:3323 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 21 anför motionärerna att lärare som examinerats i Sverige automatiskt bör få lärarlegitimation.

I motion 2020/21:2234 av Ann-Charlotte Hammar Johnsson m.fl. (M) anser motionärerna att det är viktigt att bibehålla kompetenskraven. Motionärerna menar att det i tider då det uppkommer en efterfrågebrist på personal är lätt att ta till en kortsiktig lösning och lätta på kompetenskraven.

I kommittémotion 2020/21:3227 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 5 lyfter motionärerna frågan om behovet av en utvärdering av snabbspår för utländska hälso- och sjukvårdsutbildningar.

Bakgrund, gällande rätt och pågående arbete

Krav på yrkeslegitimation

En yrkeslegitimation innebär att det finns angivet vilka krav som ska vara uppfyllda för att en sådan legitimation ska kunna utfärdas av en behörig myndighet. Myndigheter som utfärdar yrkeslegitimationer är t.ex. Socialstyrelsen för hälso- och sjukvårdsyrken, Jordbruksverket för veterinärer och djursjukskötare och Skolverket för lärare. För att en ansökan om yrkeslegitimation ska beviljas krävs dels att behörighetskraven är uppfyllda dels att ansökningsavgiften är erlagd.

Vilka krav som ska vara uppfyllda för att en legitimation ska utfärdas är särskilt reglerat för varje enskild yrkeslegitimation t.ex. i patient-säkerhetslagen (2010:659), lagen om behörighet att utöva veterinäryrket (1994:844) och förordningen (2011:326) om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare.

Vissa utbildningar omfattas av det s.k. yrkeskvalifikationsdirektivet (2005/36/EG) för att underlätta den fria rörligheten inom EU-/EES-området. Genom direktivet erkänns examens-, utbildnings- och andra behörighetsbevis för några olika yrken automatiskt och ömsesidigt i medlemsstaterna (Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/55/EU). Direktivet innebär att det sker en samordning av minimikraven för utbildningen till dessa yrken. Minimikraven avser tillträde till utbildningen, utbildningens omfattning och utbildningens innehåll. De samordnade minimikraven för utbildningarna har i Sverige genomförts genom examensbeskrivningarna.

Regeringen har med anledning av bl.a. yrkeskvalifikationsdirektivet fattat beslut om en utredning för att se över kraven för sjuksköterskeexamen och barmorskeexamen. Den särskilda utredaren ska bl.a. föreslå en reglering som uppfyller och anger det s.k. yrkeskvalifikationsdirektivets (2005/36/EG) minimikrav på utbildningarnas omfattning i antal timmar. Uppdraget ska redovisas senast den 14 april 2022 (dir. 2021:26).

I april 2021 överlämnade regeringen propositionen Stärkt kompetens i vård och omsorg – reglering av undersköterskeyrket (prop. 2020/21:175) till

riksdagen. I propositionen anför regeringen att kompetensen hos yrkesgruppen undersköterskor behöver säkerställas och att det därför ska införas en skyddad yrkestitel för yrket. Bara de som har bevis på att de har rätt att använda yrkestiteln undersköterska ska få använda titeln i yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område och i verksamhet enligt socialtjänstlagen och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2023. Riksdagen ska behandla propositionen i juni 2021.

Lärarlegitimation

I förordningen (2011:326) om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare anges bl.a. vad som krävs för att en lärare eller förskollärare ska vara behörig att bedriva viss undervisning i skolväsendet. Den som har en lärarexamen, en förskolläraryxamen eller en fritidspedagogexamen kan enligt förordningen ansöka om att få en lärar- eller förskolläraryxamen. På legitimationen anges vilken eller vilka skolformer eller fritidshem, årskurser eller motsvarande, ämnen eller ämnesområden som läraren eller förskolläraren är behörig att undervisa i. Legitimationen kan även utökas med ytterligare behörigheter om den sökandes behörighet är mer omfattande.

Enligt 4 kap. 5 § ska Skolverket ta ut en avgift för ansökan om legitimation eller komplettering av legitimation. Handläggningstiden för en svensk lärarlegitimation eller förskolläraryxamen är normalt 2–4 månader. Handläggningstiden beror på vilken examen ansökan avser och vilka behörigheter som omfattas (skolverket.se).

Validering

Regeringen beslutade i november 2015 att tillsätta en kommitté i form av en nationell delegation med uppdraget att följa, stödja och driva på ett samordnat utvecklingsarbete inom valideringsområdet på nationell och regional nivå (dir. 2015:120). Slutbetänkandet Validering – för kompetensförsörjning och livslångt lärande (SOU 2019:69) överlämnades till regeringen i januari 2020. I slutbetänkandet lämnas förslag och bedömningar för att ett sammanhållet, nationellt och permanent system för validering ska kunna införas så att fler personer ska kunna få sitt kunnande kartlagt, bedömt och erkänt.

Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH) fick i januari 2020 i uppdrag att följa och stödja utvecklingsarbetet kring validering nationellt och regionalt. Uppdraget togs över när Valideringsdelegationen avslutade sitt uppdrag och gäller i avvaktan på att regeringen fattar beslut om en långsiktig hantering av valideringsuppdraget.

Förutom MYH har Arbetsförmedlingen, Skolverket, Tillväxtverket och Svenska ESF-rådet valideringsuppdrag inom sina respektive verksamhetsområden. Vidare har UHR under två år samordnat EU-projektet Recognition of Prior Learning in Practice där erfarenhetsutbyten använts för att utveckla universitets och högskolors arbete med validering. I projektet har

21 partnerorganisationer i fem länder deltagit och arbetet slutredovisades i april 2021.

Socialstyrelsen ansvarar för validering eller utvärdering av utländska hälso- och sjukvårdsutbildningar. För en läkare eller sjuksköterska med utbildning från ett annat EU-land gäller det s.k. yrkeskvalifikationsdirektivet. Direktivet innebär att den med godkänt legitimationsbevis från en annan medlemsstat har rätt att arbeta som läkare eller sjuksköterska i Sverige när personen uppvisar språkkunskaper i svenska, danska eller norska. På motsvarande sätt som för en läkare eller sjuksköterska som genomgått utbildning i Sverige krävs för den som utbildat sig i ett annat EES/EU-land att personen ansöker om legitimation hos Socialstyrelsen samt betalar ansökningsavgiften.

En läkare eller sjuksköterska med utbildning från ett land utanför EES/EU, och som inte yrkesarbetat i minst tre år inom EU eller EES, måste genomföra ett kunskapsprov samt uppvisa kunskaper i svenska för att få en svensk legitimation. För dessa läkare och sjuksköterskor finns även möjlighet att läsa en kompletterande utbildning på svenskt universitet eller högskola inför ansökan om en svensk legitimation hos Socialstyrelsen. Det är universitetet som bestämmer vilka krav som gäller för att få gå utbildningen. Ansökan om legitimation kan ta olika lång tid, men vanligtvis tar det 2–4 år från det att utbildningen granskas till dess att legitimationen är godkänd (socialstyrelsen.se).

Utskottets ställningstagande

Vilka krav som ska vara uppfyllda för att en legitimation ska utfärdas är särskilt reglerat för varje enskild yrkeslegitimation. Utskottet kan konstatera att det för en person med lärarexamen, liksom för andra yrken med krav på legitimation, krävs en ansökan om yrkeslegitimation hos behörig myndighet.

Vissa utbildningar omfattas av det s.k. yrkeskvalifikationsdirektivet för att underlätta den fria rörligheten inom EU-/EES-området. Utskottet vill uppmärksamma att en läkare eller sjuksköterska med utbildning från ett annat EU-land omfattas av det s.k. yrkeskvalifikationsdirektivet och att personen får arbeta i Sverige när ansökan om svensk legitimation godkänts.

Mot bakgrund av ovanstående finner utskottet inte anledning att föreslå några ytterligare åtgärder och avslår motionerna 2020/21:1851 (S) yrkande 2, 2020/21:3323 (M) yrkande 21, 2020/21:2234 (M) samt 2020/21:3227 (L) yrkande 5.

Motioner som bereds förenklat

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som beretts i förenklad ordning.

Jämför särskilt yttrande 1 (M), 2 (SD), 3 (C), 4 (V), 5 (KD) och 6 (L).

Utskottets ställningstagande

I betänkandet behandlas motionsyrkanden som rör samma eller i huvudsak samma frågor som utskottet har behandlat tidigare under valperioden. Under riksmötet 2018/19 har detta gjorts i betänkandena 2018/19:UbU1 och 2018/19:UbU13 och under riksmötet 2019/20 i betänkandena 2019/20:UbU1 och 2019/20:UbU15, och riksdagen har i enlighet med utskottets förslag avslagit motionsyrkandena. Utskottet ser ingen anledning att nu göra någon annan bedömning och avstyrker därför de motionsförslag som finns upptagna i bilaga 2.

Reservationer

1. Högskoleprovet, punkt 1 (V, KD)

av Christian Carlsson (KD) och Ilona Szatmari Waldau (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:251 av Ilona Szatmari Waldau m.fl. (V) yrkande 2 och

2020/21:3626 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD) yrkande 23 och

avslår motion

2020/21:2403 av Anna Johansson och Mattias Jonsson (båda S).

Ställningstagande

Högskoleprovet är en andra chans för många att komma in på den utbildning man gärna vill gå, och alla måste kunna få göra provet. De som kan intyga att de har dyslexi eller synnedsättning har möjlighet att göra ett anpassat prov. Personer med grav synskada, och som behöver anpassningar, får bara göra högskoleprovet på höstterminen. Eftersom det finns begränsningar för personer med olika former av funktionsnedsättningar att göra provet vill vi att lämplig myndighet får i uppdrag att se över tillgängligheten för det, både vad gäller lokaler och anpassning av provet så att såväl personer med fysiska, intellektuella och neuropsykiatriska funktionshinder har möjlighet att genomföra det. Vi menar också att lämplig myndighet bör få i uppdrag att se över hur högskoleprovet, även med anpassningar för personer med funktionsnedsättning, kan ges både på hösten och våren.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförs ovan.

2. Fusk och avstängning, punkt 2 (KD, L)

av Roger Haddad (L), Christian Carlsson (KD) och Maria Nilsson (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:3431 av Roger Haddad m.fl. (L) yrkande 11.

Ställningstagande

Det måste finnas en nolltolerans mot fusk hos studenter. Det gäller självfallet även för blivande studenter, inte minst när högskoleprovet ska skrivas. Sedan några år tillbaka kan den som fuskar på högskoleprovet dömas för osann försäkran. Vi menar att det dock inte räcker när den digitala utvecklingen har ökat möjligheterna för fusk genom telefonen och elektronisk utrustning. Oegentligheter som uppstår vid skrivandet av högskoleprovet riskerar att på sikt hämma provets integritet och funktion. Att stoppa fusket är således viktigt ur en rättvisaspekt. Vi efterfrågar därför ytterligare åtgärder för att förhindra fusk, och då särskilt för att förhindra fusk som organiseras i större skala. Det är en brottslig verksamhet som omsätter stora pengar. Under 2019 presenterade regeringens utredare flera förslag för att förhindra fusket. Vi delar utredarens bedömning att högskoleprovet har en särställning i samhället som urvalsinstrument till högre utbildning och således bör anses ha starka skäl för möjlighet till kroppsvisitation.

Det finns även problem med studenter som betar sig hotfullt mot andra. Vi vill också se större möjligheter för lärosäten att stänga av hotfulla studenter. Vi menar att både möjligheten till och längden på avstängningar måste öka. Det kan handla om avstängningar i form av en disciplinär åtgärd vid fusk, men det handlar även om att högskolor och universitet måste kunna stänga av studenter som exempelvis hotat en annan student eller lärare. Vi vill att högskoleförordningen ändras så att universitet och högskolor kan stänga av hotfulla studenter med omedelbar verkan.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförs ovan.

3. Antagning m.m. till förskollärarytbildningen, punkt 3 (SD)

av Patrick Reslow (SD), Robert Stenkvist (SD) och Jörgen Grubb (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2020/21:1934 av Patrick Reslow m.fl. (SD) yrkandena 3 och 21 samt
avslår motionerna
2020/21:866 av Markus Selin (S) och
2020/21:3046 av Ann-Britt Åsebol (M).

Ställningstagande

Vi anser att samtalsspråket i förskolan ska vara svenska då språket är den enskilt viktigaste faktorn för en lyckad integrering. Vi vill att en nationell språkkravsmodell i svenska tas fram och att certifiering införs för den pedagogiska förskolepersonalen. Skolverket bör ges i uppdrag att samordna kompetenserna från de olika instanserna för språktester som finns i dag. Ett enhetligt, nationellt standardiserat system för språktester och certifiering enligt nivå C1 bör skapas och implementeras för pedagogisk skol- och förskolepersonal. Behörighetskrav och certifiering i svenska nivå C1 ska gälla för antagning till utbildningar för t.ex. förskollärare.

Vi är inte för kvotering men ser utrymme för fler män i förskolan. Män ska vara trygga i att utbilda sig, ansöka och arbeta inom förskola och barnomsorg. Om personalen i förskolan utgörs av både kvinnor och män kan barnen få tillgång till förebilder av båda könen och därmed bättre möjlighet att identifiera sig med de vuxna förebilderna. Vi menar att det bör genomföras aktiva åtgärder för att få fler män att söka sig till förskolläraryrket.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförs ovan.

4. Antagning och behörighet till lärarutbildningen m.m., punkt 4 (SD, KD, L)

av Roger Haddad (L), Patrick Reslow (SD), Robert Stenkvist (SD), Christian Carlsson (KD), Maria Nilsson (L) och Jörgen Grubb (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:3224 av Roger Haddad m.fl. (L) yrkande 2.

Ställningstagande

Läraryrket ska hålla hög kvalitet och ge studenterna de kunskaper och färdigheter som krävs för att på ett framgångsrikt sätt undervisa elever. För att långsiktigt höja läraryrkets status ska det vara höga krav för att antas till läraryrket. Det bör därför införas högre antagnings- och behörighetskrav för att komma in på dessa utbildningar, exempelvis genom ett krav på lägst slutbetyg C i relevanta ämnen från gymnasiet. För att antas via högskoleprovet bör den sökande ha uppnått lägst resultat 1,0. Ett lämplighetsprov bör också införas vid antagningen så att sökande som saknar motivation eller inte anses lämpliga kan sorteras bort.

När det gäller läraryrkets innehåll bör åtgärder vidtas för att öka kvaliteten. Det finns ett behov av att stärka kopplingen mellan teori och

praktik. Alla lärarutbildningar ska ha fokus på metodik. Vidare bör viktig och nödvändig teoretisk kunskap som exempelvis kognitionsforskning och färdigheter i evidensbaserade metoder för undervisning och ledarskap i klassrummet ska vara en självklar del i alla lärarutbildningar.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförs ovan.

5. Vissa studentfrågor, punkt 5 (M)

av Kristina Axén Olin (M), Lars Püss (M) och Marie-Louise Hänel Sandström (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:3102 av Josefin Malmqvist m.fl. (M) yrkande 46 och avslår motionerna

2020/21:251 av Ilona Szatmari Waldau m.fl. (V) yrkande 4,

2020/21:301 av Ilona Szatmari Waldau m.fl. (V) yrkandena 4 och 5,

2020/21:1932 av Patrick Reslow m.fl. (SD) yrkande 11 och

2020/21:3626 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD) yrkande 96.

Ställningstagande

Enligt förordningen (1993:1153) om redovisning av studier m.m. vid universitet och högskolor framgår att samtliga lärosäten är skyldiga att föra ett studieregister. Centrala studiestödsnämnden har enligt förordningens 2 kap. 6 § rätt att begära ut de uppgifter som krävs för beviljande av studiestöd. Enligt samma paragraf får också t.ex. studentkårer begära ut information för att bevilja medlemskap. Vi anser att också fastighetsägare som hyr ut bostäder till studenter ska ha möjlighet att få den information som krävs för att bekräfta att hyresgästen studerar både vid avtalets ingång och vid behov under tiden då avtalet löper för att säkerställa att hyresgästen fortfarande studerar.

Regeringen bör vidta lämpliga åtgärder enligt vad som anförts ovan.

6. Vissa studentfrågor, punkt 5 (SD)

av Patrick Reslow (SD), Robert Stenkvis (SD) och Jörgen Grubb (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:1932 av Patrick Reslow m.fl. (SD) yrkande 11 och avslår motionerna

2020/21:251 av Ilona Szatmari Waldau m.fl. (V) yrkande 4,

2020/21:301 av Ilona Szatmari Waldau m.fl. (V) yrkandena 4 och 5,

2020/21:3102 av Josefin Malmqvist m.fl. (M) yrkande 46 och

2020/21:3626 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD) yrkande 96.

Ställningstagande

Det ska finnas tillräckligt med bostäder när regeringen fördelar pengarna till lärosätena för ett visst antal studenter. I annat fall ska antalet studieplatser minskas så att bostäderna räcker till. Det är i längden orimligt att finansiera studentplatser där en del av studenterna kommer att sakna bostad. Vi anser att lärosätena, berörda kommuner och Akademiska Hus bör anpassa antalet utbildningsplatser utifrån tillgången på studentbostäder.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförs ovan.

7. Vissa studentfrågor, punkt 5 (V)

av Ilona Szatmari Waldau (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:251 av Ilona Szatmari Waldau m.fl. (V) yrkande 4 och

2020/21:301 av Ilona Szatmari Waldau m.fl. (V) yrkandena 4 och 5 samt

avslår motionerna

2020/21:1932 av Patrick Reslow m.fl. (SD) yrkande 11,

2020/21:3102 av Josefin Malmqvist m.fl. (M) yrkande 46 och

2020/21:3626 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD) yrkande 96.

Ställningstagande

Lärosätena har kompetens att möta behoven av fysisk anpassning men kompetensen om hur man undervisar och examinerar personer med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning (NPF) och psykisk ohälsa behöver öka. Det finns uppenbara brister när det gäller bemötandet av dessa studenter och många studenter med NPF eller psykisk ohälsa känner ofta att de inte hör hemma på högskolan och ifrågasätter sitt val att studera. Vi anser att

regeringen bör tillsätta en utredning för att säkerställa den kompetens som krävs för att möta alla studenter med funktionsnedsättningar.

Vidare anser vi att det bör utredas om det kan ställas krav på att all kurslitteratur ska göras tillgänglig digitalt via högskole- och universitetsbiblioteken. Att studenter måste köpa sin kurslitteratur är en stor ekonomisk börda för många studenter och kan ses som ett avsteg från principen om avgiftsfrihet för utbildningen. Det kan även vara problematiskt att få tag på vissa böcker när de säljer slut i bokhandeln och biblioteken köper inte in tillräckligt många exemplar av varje bok för att de ska räcka till alla studenter.

Vi anser att regeringen även bör utreda hur stadsbidragen till studentkårerna kan utökas för att garantera alla studentkårens oberoende. Efter kårobligatoriets avskaffande har många av landets studentkårer fört en tynande tillvaro och lärosätena har fått fler studenter utan att det statliga stödet till studentkårerna utökats i samma takt. Det måste finnas ett riktat statligt stöd för att finansiera ett likvärdigt studentinflytande.

Regeringen bör vidta lämpliga åtgärder enligt vad som anförts ovan.

8. Vissa studentfrågor, punkt 5 (KD)

av Christian Carlsson (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:3626 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD) yrkande 96 och avslår motionerna

2020/21:251 av Ilona Szatmari Waldau m.fl. (V) yrkande 4,

2020/21:301 av Ilona Szatmari Waldau m.fl. (V) yrkandena 4 och 5,

2020/21:1932 av Patrick Reslow m.fl. (SD) yrkande 11 och

2020/21:3102 av Josefin Malmqvist m.fl. (M) yrkande 46.

Ställningstagande

Det finns i Sverige ett mindre antal enskilda högskolor som saknar lagrum för att teckna försäkring via Kammarkollegiet vid studenters utlandspraktik. Studenterna får förlita sig på privata försäkringar. Vi anser att försäkringsfrågan vid utlandspraktik för högskolestuderande bör lösas på ett likvärdigt sätt oavsett huvudman.

Regeringen bör vidta lämpliga åtgärder enligt vad som anförts ovan.

9. Anslag för stöd till studenter med funktionsnedsättning, punkt 6 (V, KD)

av Christian Carlsson (KD) och Ilona Szatmari Waldau (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2020/21:251 av Ilona Szatmari Waldau m.fl. (V) yrkande 3.

Ställningstagande

En student med dokumenterad funktionsnedsättning kan få fullt studiemedel även om studietakten är nedsatt. Det förutsätter emellertid att utbildningen eller lärosätet kan erbjuda extra handledning och att det ryms inom budgeten. I dag får lärosätena använda 0,3 procent av sin budget för särskilt pedagogiskt stöd och teckenspråkstolkning för studenter med funktionsnedsättning. I takt med att allt fler studenter behöver och får rätt till pedagogiskt stöd finns det anledning att se över hur stor andel av anslaget som får användas som pedagogiskt stöd. Vi anser att det bör tillsättas en utredning av formerna för anslaget för stöd till studenter med funktionsnedsättning med syftet att säkerställa att alla studenter får det stöd de har rätt till.

Regeringen bör vidta lämpliga åtgärder enligt vad som anförts ovan.

10. Studenthälsan m.m., punkt 7 (KD, L)

av Roger Haddad (L), Christian Carlsson (KD) och Maria Nilsson (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2020/21:3431 av Roger Haddad m.fl. (L) yrkande 10 och
avslår motionerna
2020/21:338 av Solveig Zander (C) yrkandena 1 och 2 samt
2020/21:577 av Sofia Nilsson (C).

Ställningstagande

Ambitionen att fler ska få möjlighet till vidare studier innebär att fler individer kan behöva ökat stöd och bättre förutsättningar för att klara av studierna. Vi anser att lärosätenas arbete med att förbättra arbetsmiljön för studenter bör stärkas liksom tillgången till stöd för studenter som drabbas av psykisk ohälsa.

Regeringen bör vidta lämpliga åtgärder enligt vad som anförts ovan.

11. Studenthälsan m.m., punkt 7 (C)

av Fredrik Christensson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförts i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2020/21:577 av Sofia Nilsson (C) och
avslår motionerna
2020/21:338 av Solveig Zander (C) yrkandena 1 och 2 samt
2020/21:3431 av Roger Haddad m.fl. (L) yrkande 10.

Ställningstagande

Det måste vara ett mål att studenter som blir sjukskrivna ska återgå i studier. Så som rehabiliteringen är uppbyggd i dagsläget har studenter möjlighet att få medicinsk, psykologisk och social rehabilitering men studenter behöver även studieinriktad rehabilitering. Den behöver bedrivas av de som kan och förstår högre utbildning. Jag anser att studenthälsan bör få utökade resurser och ett utökat uppdrag. I uppdraget bör ligga att hjälpa studenter med studieinriktad rehabilitering med målet att de som sjukskrivits från studier ska återgå till studier.

Regeringen bör vidta lämpliga åtgärder enligt vad som anförts ovan.

12. Anpassad praktik vid graviditet, punkt 8 (M, KD)

av Kristina Axén Olin (M), Lars Püss (M), Marie-Louise Hänel Sandström (M) och Christian Carlsson (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförts i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:3528 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 3.

Ställningstagande

Vi anser att studenter som är gravida behöver omslutas av samma skydd och rättigheter i slutet av graviditeten vid en studiepraktik som vid ett arbete. En gravid kvinna med risker i sin praktikmiljö bör likställas med en arbetstagare med risker i sin arbetsmiljö och få rätt till anpassade arbetsuppgifter.

Regeringen bör vidta lämpliga åtgärder enligt vad som anförts ovan.

13. Dimensionering av högskoleutbildning, punkt 9 (M)

av Kristina Axén Olin (M), Lars Püss (M) och Marie-Louise Hänel Sandström (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförts i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:3140 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 42 och 43,

2020/21:3318 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 1 och

2020/21:3373 av Mats Green m.fl. (M) yrkande 9 och

avslår motionerna

2020/21:276 av Magnus Oscarsson (KD),

2020/21:700 av Eric Palmqvist m.fl. (SD) yrkande 7,

2020/21:864 av Åsa Lindestam (S),

2020/21:1163 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2020/21:1426 av Arman Teimouri (L) yrkande 1,

2020/21:1456 av Hans Ekström m.fl. (S) yrkande 2,

2020/21:1934 av Patrick Reslow m.fl. (SD) yrkande 17,

2020/21:2376 av Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S),

2020/21:3090 av Ann-Sofie Lifvenhage och Lotta Finstorp (båda M) och

2020/21:3627 av Jörgen Berglund (M) yrkande 1.

Ställningstagande

Barnonkologi är en mycket komplex vårdverksamhet som har hand om alltifrån nyfödda barn till ungdomar som är eller snart blir unga vuxna. Eftersom cirka en tredjedel av Sveriges barnonkologer närmar sig eller redan är i pensionsåldern krävs ett strukturerat metodiskt arbete för att säkerställa den framtida kompetensförsörjningen. Vi anser att en nationell översyn bör göras av behoven av ytterligare läkare till barnonkologin samt av samordningen av utbildningen av barnonkologer.

Vidare anser vi att en nationell översyn bör göras av behoven av ytterligare sjuksköterskor samt barn- och undersköterskor till barnonkologin och av samordningen av utbildningen till yrkesgrupperna.

Den pågående pandemin har påverkat både utbildningar och möjligheten till arbete inom en rad yrken med särskild betoning på tekniska utbildningar. Vi anser att det bör införas olika sorters kortare utbildningar som kombineras med arbete och som kan genomföras på distans.

Högskolan och yrkeshögskolan ska i sin dimensionering beakta arbetsmarknadens behov, men mer behöver göras om vi ska klara framtidens utmaningar. Vi anser att lärosätenas möjligheter att satsa på uppdragsutbildningar bör utökas för en snabb omställning av spetskompetens och ökad tillgänglighet till nya forskningsrön i arbetslivet.

Regeringen bör vidta lämpliga åtgärder enligt vad som anförts ovan.

14. Dimensionering av högskoleutbildning, punkt 9 (SD)

av Patrick Reslow (SD), Robert Stenkvisst (SD) och Jörgen Grubb (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2020/21:700 av Eric Palmqvist m.fl. (SD) yrkande 7 och
2020/21:1934 av Patrick Reslow m.fl. (SD) yrkande 17 och
avslår motionerna
2020/21:276 av Magnus Oscarsson (KD),
2020/21:864 av Åsa Lindestam (S),
2020/21:1163 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),
2020/21:1426 av Arman Teimouri (L) yrkande 1,
2020/21:1456 av Hans Ekström m.fl. (S) yrkande 2,
2020/21:2376 av Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S),
2020/21:3090 av Ann-Sofie Lifvenhage och Lotta Finstorp (båda M),
2020/21:3140 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 42 och 43,
2020/21:3318 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 1,
2020/21:3373 av Mats Green m.fl. (M) yrkande 9 och
2020/21:3627 av Jörgen Berglund (M) yrkande 1.

Ställningstagande

Det ska vara möjligt att utbilda sig i landets olika delar. Lokala utbildningsenheter är även viktiga för lokal och regional kompetensförsörjning. Vi anser att lokala utbildningar med anknytning till lokala näringar ska bevaras och utvecklas.

Eftersom det råder stor brist på förskolelärare i Sverige anser vi att en möjlighet till en förkortad och individanpassad förskolläraryrkesutbildning med bibehållen kvalitet bör utredas. Ett personligt test och en utvärdering kan visa kandidatens förkunskaper och en individanpassad utbildning på distans kan därefter utformas. Med individanpassad studietakt och utbildning av samma kvalitet som den ordinarie utbildningen kan kandidaten erhålla en examen som förskollärare på betydligt kortare tid än tre och ett halvt år.

Regeringen bör vidta lämpliga åtgärder enligt vad som anförts ovan.

15. Teach for Sweden, punkt 10 (M, KD)

av Kristina Axén Olin (M), Lars Püss (M), Marie-Louise Hänel Sandström (M) och Christian Carlsson (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:3323 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 22.

Ställningstagande

Vi anser att det bör beredas fler vägar till läraryrket för personer med rätt ämneskunskaper men som saknar lärarkompetens. Redan i dag finns utbildningsprogrammet Teach for Sweden som kombinerar studier och praktik för blivande lärare. För att stärka möjligheten för studenter som inte valt lärarutbildningen att senare ta sig in i läraryrket, och för att få fler som lämnat läraryrket att komma tillbaka, är det betydelsefullt att utbildningsprogrammet Teach for Sweden får fortsätta utvecklas.

Regeringen bör vidta lämpliga åtgärder enligt vad som anförts ovan.

16. Högskoleutbildningarnas innehåll, punkt 11 (M)

av Kristina Axén Olin (M), Lars Püss (M) och Marie-Louise Hänel Sandström (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:3325 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 7 och

avslår motionerna

2020/21:169 av Karin Rågsjö m.fl. (V) yrkande 12,
2020/21:1308 av Vasiliki Tsouplaki m.fl. (V) yrkande 6,
2020/21:1979 av Louise Meijer (M) yrkande 2,
2020/21:3227 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkandena 16–18,
2020/21:3347 av Josefin Malmqvist (M) yrkande 8,
2020/21:3405 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkande 24 och
2020/21:3410 av Désirée Pethrus m.fl. (KD) yrkande 17.

Ställningstagande

Vi menar att det behövs en förstärkt betoning av och utrymme för kunskap och förståelse om den nationella styrkedjan inom lärarutbildningen. Kunskapen om och förståelsen av styrkedjans funktion kan utvecklas och förbättras inom de flesta av lärarutbildningarna.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförs ovan.

17. Högskoleutbildningarnas innehåll, punkt 11 (V)

av Ilona Szatmari Waldau (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:169 av Karin Rågsjö m.fl. (V) yrkande 12 och
2020/21:1308 av Vasiliki Tsouplaki m.fl. (V) yrkande 6 och
avslår motionerna
2020/21:1979 av Louise Meijer (M) yrkande 2,
2020/21:3227 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkandena 16–18,
2020/21:3325 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 7,
2020/21:3347 av Josefin Malmqvist (M) yrkande 8,
2020/21:3405 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkande 24 och
2020/21:3410 av Désirée Pethrus m.fl. (KD) yrkande 17.

Ställningstagande

Vi menar att det bör utredas om det finns möjlighet att införa beroendelära på grundutbildningarna till socionom, sjuksköterska, undersköterska, arbetsterapeut, behandlingsassistent och läkare.

Vi vill även se en utredning om hur de konstnärliga utbildningarna skulle kunna breddas. De konstnärliga utbildningarna hör till de mest snedrekryterande utbildningarna framför allt när det gäller de studerandes

socioekonomiska bakgrund. Det kan finnas många skäl till att det har varit svårt att bryta snedrekryteringen. Den otrygga arbetsmarknaden och det faktum att konstnärligt högskoleutbildade i snitt tjänar 65 procent av lönesnittet för högskoleutbildade kan vara ett skäl. Statistik visar att studenter från studieovana hem oftare väljer utbildningar som direkt leder till arbete. De konstnärliga utbildningarnas förmåga att bejaka och locka utförare av nyare konstformer är en annan påverkande faktor. Det finns anledning att angripa problemet med snedrekrytering ur nya perspektiv. Ett sådant är att se hur de konstnärliga utbildningarna i sig skulle kunna breddas med nya konstnärliga uttrycksformer.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförs ovan.

18. Högskoleutbildningarnas innehåll, punkt 11 (KD)

av Christian Carlsson (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:3405 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkande 24 och

2020/21:3410 av Désirée Pethrus m.fl. (KD) yrkande 17 och

avslår motionerna

2020/21:169 av Karin Rågsjö m.fl. (V) yrkande 12,

2020/21:1308 av Vasiliki Tsouplaki m.fl. (V) yrkande 6,

2020/21:1979 av Louise Meijer (M) yrkande 2,

2020/21:3227 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkandena 16–18,

2020/21:3325 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 7 och

2020/21:3347 av Josefin Malmqvist (M) yrkande 8.

Ställningstagande

Kunskapen om hedersrelaterat våld och förtryck bör öka. Det behövs en översyn av utbildningsplaner för yrkeskategorier som arbetar med eller kommer i kontakt med kvinnor som riskerar hedersförtryck. På sikt kan därigenom ett bättre bemötande och agerande gentemot dessa kvinnor säkerställas.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförs ovan.

19. Högskoleutbildningarnas innehåll, punkt 11 (L)

av Roger Haddad (L) och Maria Nilsson (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:3227 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkandena 16–18 och avslår motionerna

2020/21:169 av Karin Rågsjö m.fl. (V) yrkande 12,

2020/21:1308 av Vasiliki Tsouplaki m.fl. (V) yrkande 6,

2020/21:1979 av Louise Meijer (M) yrkande 2,

2020/21:3325 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 7,

2020/21:3347 av Josefin Malmqvist (M) yrkande 8,

2020/21:3405 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkande 24 och

2020/21:3410 av Désirée Pethrus m.fl. (KD) yrkande 17.

Ställningstagande

För att stärka såväl patientsäkerheten som vårdkvaliteten inom hela vård- och omsorgsområdet behöver fler yrkesgrupper få specialistutbildning, t.ex. socionomer och biomedicinska analytiker. För sjuksköterskor bör specialistutbildningen knytas till de medicinska specialiteterna. Utbildningen bör erbjudas på betald arbetstid.

Vi menar vidare att utbildningsnivån Advanced Nurse Practitioner bör införas på nationell nivå.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförs ovan.

20. En förstärkt socionomutbildning, punkt 12 (M, KD)

av Kristina Axén Olin (M), Lars Püss (M), Marie-Louise Hänel Sandström (M) och Christian Carlsson (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:3139 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 56 och avslår motion

2020/21:3566 av Alexandra Anstrell och Malin Höglund (båda M).

Ställningstagande

Vi anser att en ny och förstärkt socionomutbildning med mer fokus på vetenskaplig utredningsmetodik bör tas fram och genomföras. Ett särskilt fokus i utbildningen ska vara att kunna genomföra systematiska, rättssäkra, sakliga och opartiska barn- och familjeutredningar som uppfyller kraven på vetenskaplig objektivitet och tillförlitlighet.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförs ovan.

21. Kvalitet och resultat, punkt 13 (SD)

av Patrick Reslow (SD), Robert Stenkvist (SD) och Jörgen Grubb (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:1932 av Patrick Reslow m.fl. (SD) yrkandena 16 och 17 samt avslår motion

2020/21:3431 av Roger Haddad m.fl. (L) yrkande 2.

Ställningstagande

Många svenska högskolor och universitet har problem att upprätthålla kvaliteten. Ett sätt att mäta kvaliteten på respektive utbildning är att granska dess studenters kandidat- och magisterarbeten. Det nuvarande systemet för granskning som UKÄ ska använda fram till 2022 omfattar inte på samma sätt som tidigare utvärderingssystem någon bedömning av kvaliteten på studenters arbete. För att värna kvaliteten bör det tidigare utvärderingssystemet som hade fokus på utbildningars kvalitet återinföras 2022, med extern slumpvis granskning och bedömning av elevers kandidat- och magisterarbeten. En sådan granskning kan då spegla en lägstanivå på utbildningskvaliteten.

Det bör vidare vara möjligt att kunna jämföra de olika lärosätenas resultat när det gäller genomströmning, provresultat och, när det är praktiskt möjligt, även grad av anställning efter avslutade studier. Det är rimligt att de blivande studenterna får ta del av så mycket relevant information som möjligt inför ett kanske livsavgörande val. Vi anser därför att samtliga lärosäten ska redovisa sina resultat offentligt. Resultaten kan publiceras på en lättillgänglig portal som drivs av en statlig högskolemyndighet.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförs ovan.

22. Kvalitet och resultat, punkt 13 (L)

av Roger Haddad (L) och Maria Nilsson (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2020/21:3431 av Roger Haddad m.fl. (L) yrkande 2 och
avslår motion
2020/21:1932 av Patrick Reslow m.fl. (SD) yrkandena 16 och 17.

Ställningstagande

En viktig, men sällan uppmärksammas, faktor som påverkar kvaliteten inom den högre utbildningen har att göra med studenternas förkunskaper. När studenter som har bristfälliga kunskaper eller svaga skriv- och läsfärdigheter väljer att studera på högre utbildning har det detta självfallet en hämmande effekt för vilken nivå en undervisning kan bedrivas på. För att stärka kvaliteten i den högre utbildningen är det helt avgörande med en stark utbildningskedja. Grundskolan och gymnasieskolan måste upprätthålla en så pass hög kvalitet att blivande studenter är väl förberedda för högre studier. För att stärka kvaliteten i den högre utbildningen krävs även en kontinuerlig utveckling av högskolepedagogiken.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförs ovan.

23. Legitimation m.m., punkt 14 (M)

av Kristina Axén Olin (M), Lars Püss (M) och Marie-Louise Hänel Sandström (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 14 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2020/21:3323 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 21 och
avslår motionerna
2020/21:1851 av Paula Holmqvist m.fl. (S) yrkande 2,
2020/21:2234 av Ann-Charlotte Hammar Johnsson m.fl. (M) och
2020/21:3227 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 5.

Ställningstagande

När en lärare examineras i Sverige måste läraren själv kontakta Skolverket och betala en avgift om 1 500 kronor för att få sin lärarlegitimation. Vi anser att denna process skulle kunna effektiviseras genom att studentens högskola i samarbete med Skolverket ser till att examinerade studenter får ut sin lärarlegitimation automatiskt.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförs ovan.

24. Legitimation m.m., punkt 14 (KD, L)

av Roger Haddad (L), Christian Carlsson (KD) och Maria Nilsson (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 14 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:3227 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 5 och
avslår motionerna

2020/21:1851 av Paula Holmqvist m.fl. (S) yrkande 2,

2020/21:2234 av Ann-Charlotte Hammar Johnsson m.fl. (M) och

2020/21:3323 av Kristina Axén Olin m.fl. (M) yrkande 21.

Ställningstagande

När personer med utländsk hälso- och sjukvårdsutbildning flyttar till Sverige bör deras utbildning skyndsamt valideras och vid behov kompletteras. Väntetiderna för att få svensk legitimation är i dag långa och Socialstyrelsens utredningstid och godkännandeprocess behöver snabbas upp. Vi anser att lärosätenas snabbspår för utländska hälso- och sjukvårdsutbildningar bör utvärderas och framgångsexempel spridas.

Regeringen bör vidta åtgärder enligt vad som anförs ovan.

Särskilda yttranden

1. Motioner som bereds förenklat, punkt 15 (M)

Kristina Axén Olin (M), Lars Püss (M) och Marie-Louise Hänel Sandström (M) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns upptagna i bilaga 2 eftersom motsvarande förslag har behandlats av utskottet i betänkandena 2018/19:UbU1, 2018/19:UbU13, 2019/20:UbU1 och 2019/20:UbU15. Vi vidhåller vårt partis ståndpunkter i motsvarande frågor men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

2. Motioner som bereds förenklat, punkt 15 (SD)

Patrick Reslow (SD), Robert Stenkvist (SD) och Jörgen Grubb (SD) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns upptagna i bilaga 2 eftersom motsvarande förslag har behandlats av utskottet i betänkandena 2018/19:UbU1, 2018/19:UbU13, 2019/20:UbU1 och 2019/20:UbU15. Vi vidhåller vårt partis ståndpunkter i motsvarande frågor men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

3. Motioner som bereds förenklat, punkt 15 (C)

Fredrik Christensson (C) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns upptagna i bilaga 2 eftersom motsvarande förslag har behandlats av utskottet i betänkandena 2018/19:UbU1, 2018/19:UbU13, 2019/20:UbU1 och 2019/20:UbU15. Jag vidhåller mitt partis ståndpunkter i motsvarande frågor men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

4. Motioner som bereds förenklat, punkt 15 (V)

Ilona Szatmari Waldau (V) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns upptagna i bilaga 2 eftersom motsvarande förslag har behandlats av utskottet i betänkandena 2018/19:UbU1, 2018/19:UbU13, 2019/20:UbU1 och 2019/20:UbU15. Jag vidhåller mitt partis ståndpunkter i motsvarande frågor men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

5. Motioner som bereds förenklat, punkt 15 (KD)

Christian Carlsson (KD) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns upptagna i bilaga 2 eftersom motsvarande förslag har behandlats av utskottet i betänkandena 2018/19:UbU1, 2018/19:UbU13, 2019/20:UbU1 och 2019/20:UbU15. Jag vidhåller mitt partis ståndpunkter i motsvarande frågor men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

6. Motioner som bereds förenklad, punkt 15 (L)

Roger Haddad (L) och Maria Nilsson (L) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns upptagna i bilaga 2 eftersom motsvarande förslag har behandlats av utskottet i betänkandena 2018/19:UbU1, 2018/19:UbU13, 2019/20:UbU1 och 2019/20:UbU15. Vi vidhåller vårt partis ståndpunkter i motsvarande frågor men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2020/21

2020/21:169 av Karin Rågsjö m.fl. (V):

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möjligheten att införa beroendelära på grundutbildningarna till socionom, sjuksköterska, undersköterska, arbetsterapeut, behandlingsassistent och läkare bör utredas och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:185 av Julia Kronlid m.fl. (SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sex- och samlevnadsundervisning av god kvalitet som också omfattar viktiga samlevnadsfrågor ska ingå i lärarutbildningen och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:251 av Ilona Szatmari Waldau m.fl. (V):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge UHR i uppdrag att utreda hur högskoleprovet kan anpassas för fler personer med funktionsnedsättning och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge UHR i uppdrag att utreda hur högskoleprovet, även med anpassningar, kan ges för alla på både hösten och våren och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning av formerna för anslaget för stöd till studenter med funktionsnedsättning med syftet att säkerställa att alla studenter får det stöd de har rätt till och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning för att säkerställa kompetens som krävs för att möta studenter med funktionsnedsättningar och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:276 av Magnus Oscarsson (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla restaurang- och hotellhögskolan Campus Grythyttan och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:301 av Ilona Szatmari Waldau m.fl. (V):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör göras en utredning kring dolda avgifter/kostnader inom högre utbildning, särskilt verksamhetsförlagd utbildning (VFU), och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör utredas om det kan ställas krav på att all kurslitteratur ska göras tillgänglig digitalt via högskole- och universitetsbiblioteken och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda hur stadsbidragen till studentkårerna kan utökas för att garantera alla studentkårers oberoende och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Universitets- och högskolerådet bör ges i uppdrag att främja möjligheterna för föräldrar att studera och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge alla lärosäten i uppdrag att ha en föräldrapolicy och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:338 av Solveig Zander (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att studenthälsan ska finnas på alla platser där eftergymnasiala studier finns och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att studenthälsan ska arbeta förebyggande med uppsökande arbete och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:451 av Amineh Kakabaveh (-):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att även de som utbildas till lärare i ämnet svenska 2 och hemspråk/modersmålet och kommer att undervisa i grund- och gymnasieskolor, på ungdomshem av olika slag samt på sfi bland både nya svenskar ska genomgå en utbildning om hedersförtryckets historiska ursprung och i hur den svenska demokratin fungerar, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det i utbildningen för lärare i ämnet svenska 2 och hemspråk/modersmålet bör ägnas särskild uppmärksamhet åt kvinnor och barns rättigheter och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:577 av Sofia Nilsson (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att studenthälsan ska ha en större del i sjukskrivna studenters återgång i studier och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:663 av Mattias Bäckström Johansson m.fl. (SD):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om riktade satsningar för fler ingenjörer och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:700 av Eric Palmqvist m.fl. (SD):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att lokala utbildningar med anknytning till lokala näringar ska bevaras och utvecklas och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:805 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en nationell översyn och kvalitetssäkring av scenkonstutbildningar och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:853 av Mats Wiking m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om Högskolan Väst och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:864 av Åsa Lindestam (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta regional hänsyn vid fördelning av högskoleprogram och platser till högskolorna och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:866 av Markus Selin (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att upprätta en nationell strategi för fler kvinnor till ingenjörsyrkena såsom jämnare balans inom ingenjörsyrkena och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:877 av Roger Richthoff m.fl. (SD):

13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om officersutbildningen och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1157 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten till en lärarutbildning som bygger på tidig praktik och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1160 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten till lämplighetstest för lärarutbildningen och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1163 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra möjligheten till kvalificerade samhällsbyggnadsutbildningar i Stockholm-Mälardalsregionen och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1216 av Edward Riedl (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att värna Umeå universitets roll som ett kunskapsnav i Västerbotten och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1249 av Saila Quicklund (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av utbildningscentrum för högre utbildning och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1251 av Saila Quicklund (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att göra utbildningarna mer relevanta för de lokala arbetsmarknaderna och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1308 av Vasiliki Tsouplaki m.fl. (V):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning om hur de konstnärliga utbildningarna ska kunna breddas och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1424 av Arman Teimouri (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att ge lärosäten för högre utbildning även ett regionalt ansvar och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1426 av Arman Teimouri (L):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utbildning och forskning inom utveckling av digitala spel och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1435 av Åsa Karlsson och Björn Wiechel (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en utvidgning av möjligheten till validering av akademiska yrken samt distansutbildning och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1456 av Hans Ekström m.fl. (S):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra möjligheten till samhällsbyggnadsutbildningar i Stockholm-Mälardalenregionen och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1746 av Louise Meijer m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att reformera universitetsutbildningarnas kvalitetsutvärderingar och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utbildningars kvalitet ska kunna jämföras mellan olika lärosäten och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att resurstilldelningssystemet i högre utsträckning ska utgå från kvalitet och inte kvantitet och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möjliggöra för fler lärosäten att ha en annan form för huvudmannaskap än en statlig myndighet och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att lärosätena ska ta del i om- och vidareutbildning av vuxna som vill byta karriär och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1748 av Louise Meijer (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att studenter ska kunna fullgöra förtroendeuppdrag, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2020/21:1832 av Julia Kronlid m.fl. (SD):

71. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att alla lärare ska ha grundläggande kunskaper i hur de ska arbeta med elever med funktionsnedsättning och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1846 av Johanna Haraldsson m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att beakta Jönköping Universitys betydelse för regionens ekonomiska tillväxt och välfärd och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1851 av Paula Holmqvist m.fl. (S):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att utreda behovet av fler yrkesgrupper med krav på legitimation och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1932 av Patrick Reslow m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka undervisningsfriheten och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa produktivitetsavdraget inom högskoleväsendet och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen tillsammans med lärosätena ska besluta om antalet studieplatser och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att lärosäten i samarbete med kommuner och Akademiska Hus måste korrelera antalet utbildningsplatser med tillgången på studentbostäder och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att slå ihop administrationen hos vissa lärosäten för att effektivisera det svenska utbildningsväsendet och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en översyn av lärarutbildningar ska ske där staten äger rätt att ge bindande direktiv och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att samtliga högskolor ska redovisa sina resultat offentligt och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillämpa extern slumpvis bedömning av kandidat- och magisterarbeten för säkerställd kvalitet och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1934 av Patrick Reslow m.fl. (SD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att certifiering i svenska språket ska gälla för antagning till utbildningar för barnskötare, förskollärare och förskolerektorer och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten till en förkortad och individanpassad förskolläraryt utbildning som bibehåller kvaliteten och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att aktivt verka för att fler män söker sig till förskolläraryt utbildning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2020/21:1936 av Patrick Reslow m.fl. (SD):

19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utökad roll för fritidspedagoger och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1962 av Ulrika Jörgensen (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att kost och matvanor blir ett obligatoriskt inslag under utbildningen till förskollärare och fritidsledare och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1964 av Ulrika Jörgensen (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kontinuerligt modernisera sjuksköterskeutbildningen och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1979 av Louise Meijer (M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att modernisera lärarutbildning med grund i forskning och evidens om barns lärande och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1992 av Anna Wallentheim m.fl. (S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att statistik över det senaste årets lärarledda tid på universitets- och högskoleprogram ska redovisas tillsammans med information om undervisningsform och studietakt och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att universiteten ges ansvar att föra statistik över lärarledd tid och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att denna statistik ska presenteras på antagning.se och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2027 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD):

52. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att ledarskap ska ingå i samtliga vårdutbildningar och tillkännager detta för regeringen.
67. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att utbildning i palliativ vård förs in i alla typer av vårdutbildningar och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2101 av Ingemar Nilsson m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att beakta Mittuniversitetets betydelse för tillväxt och välfärd och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2119 av Cassandra Sundin m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjlighet till likvärdiga betyg för de som studerar på allmän kurs på folkhögskola och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2190 av Sultan Kayhan (S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra utbildningen i sjukförsäkring/försäkringsmedicin i läkarutbildningen och införa uppföljande seminarier för mer erfarna läkare och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2234 av Ann-Charlotte Hammar Johnsson m.fl. (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att bibehålla kompetenskrav och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2376 av Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en förstärkt politik för utbildning i hela landet genom distansstudier och lärcentrum och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2403 av Anna Johansson och Mattias Jonsson (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att minska den sociala snedvridningen till högre studier samt se över möjligheterna att erbjuda alla att vid ett tillfälle under sin gymnasieutbildning eller motsvarande inom vuxenutbildningen genomföra ett högskoleprov och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2416 av Aylin Fazelian m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att utöka rätten till ledighet för politiska uppdrag i kommunallagen till att även omfatta universitets- och högskolestudier och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2455 av Marta Obminska (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka kunskapen hos lärare i specialpedagogik gällande neuropsykiatriska funktionsnedsättningar hos barn och ungdomar och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2456 av Marta Obminska (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att förtydliga examensmålen på socionomutbildningarna avseende hedersrelaterat förtryck och våld och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2579 av Camilla Waltersson Grönvall och Ulrika Heindorff (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om omvandlingen av poäng från studier vid International Baccalaureate (IB) och European Baccalaureate (EB) till meritvärde och de problem detta utgör för de berörda studenterna och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2701 av Leila Ali-Elmi m.fl. (MP):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om validering av nyanländas akademiska och yrkesmässiga meriter och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2719 av Ida Drougge (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ändra läraryrket i syfte att höja dess kvalitet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kompletterande pedagogisk utbildning och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möjliggöra för etablering av en fristående läraryrket och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2903 av Markus Wiechel och Mikael Strandman (båda SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att redovisa chansen till arbetstillfällen vid olika utbildningar och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möjliggöra för fler universitet och högskolor att inrätta öppna utbildningar och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2952 av Peter Helander m.fl. (C):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över studenthälsornas roll och uppdrag samt vilka stödinsatser studenthälsorna erbjuder studenter med funktionsnedsättning och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3046 av Ann-Britt Åsebol (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa meritpoäng i samiska, meänkieli, finska, jiddisch och romani chib och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3050 av Mats Berglund m.fl. (MP):

14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bygga ut och kvalitetssäkra lärarutbildningarna och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om bättre kunskap om och stöd till högskolestudenters hälsa och rehabilitering och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om mer läroledad tid för studenter i högskolan och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3090 av Ann-Sofie Lifvenhage och Lotta Finstorp (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten till popup-utbildningar från universitet och högskola till samarbeten med lärosäten i regioner med bristyrken inom ett specifikt område och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3102 av Josefin Malmqvist m.fl. (M):

46. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fastighetsägare som hyr ut bostäder till studenter ska ha möjlighet att få del av de uppgifter som krävs för att bekräfta att hyresgästen studerar vid ingången av avtalet och under tiden då avtalet löper och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3127 av Tobias Andersson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stoppa finansieringen av genusteori inom högre utbildning och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3135 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M):

24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att samtliga grundvårdutbildningar ska ge kunskaper och erfarenheter avseende aktiva hälsofrämjande insatser och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3136 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M):

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att alla vårdutbildningar bör innehålla utbildning i patientlagen och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3137 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M):

14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att samtliga grundvårdutbildningar ska ge kunskaper i gerontologi, geriatrik och demens och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3139 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M):

56. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram och genomföra en förstärkt socionomutbildning med mer fokus på vetenskaplig utredningsmetodik i syfte att kunna genomföra objektiva och tillförlitliga barn- och familjeutredningar och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3140 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M):

42. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra en nationell översyn av behoven av ytterligare läkare till barnonkologin och samordning av utbildning av barnonkologer och tillkännager detta för regeringen.
43. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra en nationell översyn av behoven av ytterligare sjuksköterskor och barn- och undersköterskor till barnonkologin och samordning av utbildning och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3141 av Ebba Busch m.fl. (KD):

41. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fler utbildningsplatser för vårddyrken och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3224 av Roger Haddad m.fl. (L):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om intagningskrav och åtgärder för ökad kvalitet i lärarutbildningarna och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att slå samman ämneslärarutbildningarna och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3227 av Lina Nordquist m.fl. (L):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utvärdering av snabbspår för utländska hälso- och sjukvårdsutbildningar och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om specialistutbildning för socionomer och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om reglerade specialiseringar för biomedicinska analytiker och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sjuksköterskors specialiseringsområden ska knytas till de medicinska specialiteterna och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om Advanced Nurse Practitioners och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3234 av Johan Pehrson m.fl. (L):

13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om nyanlända akademikers möjlighet att komplettera sin utländska utbildning i Sverige för att få ett snabbare inträde på arbetsmarknaden och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3241 av Fredrik Malm m.fl. (L):

15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av förbättrade kunskaper om Kina, bl.a. genom utbyggd högskoleutbildning i språk, statsvetenskap och historia, och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3274 av Juno Blom m.fl. (L):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kunskap i olika verksamheter om hedersrelaterat våld och förtryck och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3283 av Alireza Akhondi m.fl. (C):

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna för hur grundläggande kunskaper om våldsutsatthet och normaliseringsprocessen kan bli en obligatorisk del av utbildningen till alla yrken som kommer i kontakt med våldsutsatta personer och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3285 av Martin Ådahl m.fl. (C):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det behövs en förbättrad och effektiviserad inventering av nyanländas kompetenser, effektiviserad valideringsprocess och ökade möjligheter till komplettering och tillvaratagande av en utländsk examen och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3286 av Fredrik Christensson m.fl. (C):

27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna till fristående lärarutbildning och tillkännager detta för regeringen.
50. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för fler fristående lärosäten, likt stiftelser och tillkännager detta för regeringen.
51. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör finnas ett transparent utvärderingssystem där utbildningens kvalitet, koppling till arbetsmarknaden och tidigare studenter åsikter tydliggörs så att blivande studenter kan göra välinformerade studieval, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2020/21:3318 av Kristina Axén Olin m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa olika sorters kortare utbildningar som bör kunna kombineras med arbete och kunna genomföras på distans och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att jämföra utbildningars kvalitet mellan olika lärosäten och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att akademiska utbildningar bör redovisa kvalitet och jobbchans genom att en nationell rankingslista inrättas och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjligheten att förstärka det tekniska basåret och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka Universitetskanslersämbetets kvalitetsutvärdering och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fler åtgärder för ökad genomströmning och åtgärder som säkerställer att heltidsstudier motsvaras av heltid och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av hur dagens regelverk kring rätten till särskilt stöd inom den högre utbildningen fungerar och tillkännager detta för regeringen.

13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om breddad rekrytering och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge ett gemensamt uppdrag till UHR och UKÄ att utarbeta en strategi för lärosätenas digitalisering, modern teknik och öppen nätbaserad utbildning och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma till riksdagen med lagförslag som gör att människors formella och informella kunskaper och kompetens bättre kan valideras och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en nationell digital plattform dit gymnasiestudenter och studenter på högskolan eller universitet kan vända sig för frågor och vägledning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en snabbare validering av nyanländas kompetens och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av regelverken vad gäller att stärka lärosätenas mandat att stänga av uppenbart olämpliga studenter och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge lärosätena i uppdrag att redovisa hur de systematiskt arbetar för att förbättra studenters inlärningsmiljö och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3320 av Kristina Axén Olin m.fl. (M):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en kompletterande pedagogisk utbildning för akademiker och yrkesverksamma som vill bli förskollärare, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2020/21:3323 av Kristina Axén Olin m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en gemensam grund för vilka krav som ska gälla för respektive KPU-inriktning och bedömning av behörighet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att disputerade som läser till lärare ska ha en kortare utbildningstid än i dag och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skärpa antagningskraven på lärarutbildningen och tillkännager detta för regeringen.

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en moderniserad lärarutbildning med nya moment och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att koncentrera lärarutbildningen till färre lärosäten och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fler vägar in till läraryrket och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om insatser för fler lärare i svenska som andraspråk och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kvalitet och mål för den verksamhetsförlagda lärarutbildningen och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om lärares kompetens gällande elever med neuropsykiatriska funktionsvariationer och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förkorta KPU till ett år och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möjliggöra för lärarutbildningar på högpresterande skolor och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öppna för fristående lärarutbildningar och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att lärare som examinerats i Sverige automatiskt ska få lärarlegitimation och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om Teach for Sweden och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3324 av Kristina Axén Olin m.fl. (M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge lärosätena ett omställningsuppdrag och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att lärosätenas uppdragsutbildningar bör öppnas för fler och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3325 av Kristina Axén Olin m.fl. (M):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en utbildning av lärare om skolans styrsystem och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3328 av Kristina Axén Olin m.fl. (M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge högskolan ett omställningsuppdrag i syfte att ge yrkesverksamma bättre möjligheter att vidareutbilda sig när arbetsmarknaden förändras på grund av digitaliseringen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av tvärvetenskapliga utbildningar anpassade till framtidens digitala arbetssätt och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppdatera dagens lärarutbildning för att säkerställa att blivande lärare behärskar digitala läromedel och kan integrera dem i undervisningen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att underlätta och undanröja hinder för fler distansutbildningar på universitets- och högskolenivå och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram en strategi för digitalisering inom högskolor och universitet och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3347 av Josefin Malmqvist (M):

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att införa en lärarutbildning för samhällskommunikatörer och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3373 av Mats Green m.fl. (M):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öppna universitetens uppdragsutbildningar för fler och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utöka lärosätenas möjligheter att satsa på uppdragsutbildningar för snabb omställning av spetskompetens och nya forskningsrön i arbetslivet och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3405 av Sofia Damm m.fl. (KD):

24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppdra till Universitetskanslersämbetet att se över utbildningsplaner för att öka kompetensen och kunskapen om hedersrelaterat våld och förtryck och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3410 av Désirée Pethrus m.fl. (KD):

17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppdra till Universitetskanslersämbetet att se över utbildningsplaner för att

öka kompetensen och kunskapen om hedersrelaterat våld och förtryck och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3431 av Roger Haddad m.fl. (L):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kontinuerlig utveckling av högskolepedagogiken och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta ett svenskt Nobelstipendium och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en ansvarsfull och kvalitetsinriktad expanderings av den högre utbildningen i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka lärosätens arbete med förbättrad arbetsmiljö för studenter samt tillgången till stöd för studenter som drabbas av psykisk ohälsa, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om mer omfattande åtgärder mot fusk i högskoleprovet samt större möjligheter för lärosäten att stänga av hotfulla studenter och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3432 av Bengt Eliasson m.fl. (L):

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att lärare ska ha grundläggande kunskaper om elever med funktionsnedsättning och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3480 av Michael Anefur m.fl. (KD):

26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förskolepersonal ska få genomgå utbildning i arbetssätt som stärker barns integritet i syfte att förebygga sexuella övergrepp och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3508 av Jan R Andersson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett center för marinarkeologi vid Linnéuniversitetet i Kalmar och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3528 av Maria Malmer Stenergård m.fl. (M):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att studenter som är gravida med risker i sin praktikmiljö bör likställas med arbetstagare med risker i sin arbetsmiljö, för att få rätt till anpassade arbetsuppgifter, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2020/21:3566 av Alexandra Anstrell och Malin Höglund (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att krav ska ställas för examina att socionomutbildningen moderniseras och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3587 av Tina Acketoft m.fl. (L):

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tillgången till minoritetsspråklärare och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utbildning i minoritetsspråk inom vuxenutbildning och på högskolenivå och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3602 av Runar Filper (SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka det svenska språkets ställning på universitet och högskolor och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3626 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD):

23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) i uppdrag att se över tillgängligheten för högskoleprovet, både vad gäller lokaler och anpassning av provet så att såväl personer med fysiska, intellektuella och neuropsykiatriska funktionshinder har möjlighet att genomföra provet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
45. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om högre betygskrav med minst B i vissa ämnen samt lämplighetstest vid antagningen till lärarutbildningen och tillkännager detta för regeringen.
49. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en akademisk utbildning i pedagogiskt ledarskap bör införas där en befattning som förstelärare kan vara ett av målen och tillkännager detta för regeringen.
52. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förkorta kompletterande pedagogisk utbildning KPU från 90 högskolepoäng till 60 högskolepoäng för att skapa fler och snabbare vägar in i läraryrket för dem som redan har ämneskunskaper, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
53. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att styrdokumenterna för lärarutbildningen bör uppdateras gällande kritisk granskning och källkritik och tillkännager detta för regeringen.
65. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i lärarutbildningen göra undervisning i sex och samlevnad obligatoriskt och om vikten av fortbildning för redan utbildade lärare i hur sex och

77. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur eftergymnasiala studier ska kunna finansieras för studenter med olika typer av funktionsnedsättningar och tillkännager detta för regeringen.
84. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att man på ett nationellt plan ser över behovet av antalet utbildningsplatser för tandläkare vid landets tandläkarhögskolor, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
85. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om audionomprogrammet och tillkännager detta för regeringen.
86. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra valideringen och tillkännager detta för regeringen.
89. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om 1 kap. 5 § högskolelagen och tillkännager detta för regeringen.
96. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om likvärdig lösning på försäkringsfrågan vid utlandspraktik för högskolestuderande, oavsett huvudman, och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3627 av Jörgen Berglund (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att starta juristprogrammet på Mittuniversitetet och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3637 av Pernilla Stålhammar m.fl. (MP):

46. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behoven av utökning av platser på läkarutbildningen och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2**Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet**

Motion	Motionärer	Yrkanden
15. Motioner som bereds förenklad		
2020/21:185	Julia Kronlid m.fl. (SD)	2
2020/21:251	Ilona Szatmari Waldau m.fl. (V)	1
2020/21:301	Ilona Szatmari Waldau m.fl. (V)	3, 6 och 7
2020/21:451	Amineh Kakabaveh (-)	6 och 7
2020/21:663	Mattias Bäckström Johansson m.fl. (SD)	5
2020/21:805	Angelika Bengtsson m.fl. (SD)	1
2020/21:853	Mats Wiking m.fl. (S)	
2020/21:877	Roger Richthoff m.fl. (SD)	13
2020/21:1157	Ann-Sofie Lifvenhage (M)	
2020/21:1160	Ann-Sofie Lifvenhage (M)	
2020/21:1216	Edward Riedl (M)	
2020/21:1249	Saila Quicklund (M)	
2020/21:1251	Saila Quicklund (M)	
2020/21:1424	Arman Teimouri (L)	
2020/21:1435	Åsa Karlsson och Björn Wiechel (båda S)	
2020/21:1746	Louise Meijer m.fl. (M)	1–3, 6 och 8
2020/21:1748	Louise Meijer (M)	
2020/21:1832	Julia Kronlid m.fl. (SD)	71
2020/21:1846	Johanna Haraldsson m.fl. (S)	
2020/21:1932	Patrick Reslow m.fl. (SD)	1, 6, 10, 12 och 13
2020/21:1936	Patrick Reslow m.fl. (SD)	19
2020/21:1962	Ulrika Jörgensen (M)	
2020/21:1964	Ulrika Jörgensen (M)	
2020/21:1992	Anna Wallentheim m.fl. (S)	1–3
2020/21:2027	Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD)	52 och 67
2020/21:2101	Ingemar Nilsson m.fl. (S)	
2020/21:2119	Cassandra Sundin m.fl. (SD)	1
2020/21:2190	Sultan Kayhan (S)	1
2020/21:2416	Aylin Fazelian m.fl. (S)	
2020/21:2455	Marta Obminska (M)	

2020/21:2456	Marta Obminska (M)	
2020/21:2579	Camilla Waltersson Grönvall och Ulrika Heindorff (båda M)	
2020/21:2701	Leila Ali-Elmi m.fl. (MP)	5
2020/21:2719	Ida Drougge (M)	1–3
2020/21:2903	Markus Wiechel och Mikael Strandman (båda 2 och 4 SD)	
2020/21:2952	Peter Helander m.fl. (C)	5
2020/21:3050	Mats Berglund m.fl. (MP)	14, 17 och 18
2020/21:3127	Tobias Andersson (SD)	
2020/21:3135	Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M)	24
2020/21:3136	Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M)	12
2020/21:3137	Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M)	14
2020/21:3141	Ebba Busch m.fl. (KD)	41
2020/21:3224	Roger Haddad m.fl. (L)	3
2020/21:3227	Lina Nordquist m.fl. (L)	15
2020/21:3234	Johan Pehrson m.fl. (L)	13
2020/21:3241	Fredrik Malm m.fl. (L)	15
2020/21:3274	Juno Blom m.fl. (L)	2
2020/21:3283	Alireza Akhondi m.fl. (C)	8
2020/21:3285	Martin Ådahl m.fl. (C)	6
2020/21:3286	Fredrik Christensson m.fl. (C)	27, 50 och 51
2020/21:3318	Kristina Axén Olin m.fl. (M)	4, 5, 8 och 10–19
2020/21:3320	Kristina Axén Olin m.fl. (M)	3
2020/21:3323	Kristina Axén Olin m.fl. (M)	1, 2, 6–9, 11, 14 och 17–20
2020/21:3324	Kristina Axén Olin m.fl. (M)	2 och 3
2020/21:3328	Kristina Axén Olin m.fl. (M)	2–6
2020/21:3373	Mats Green m.fl. (M)	6
2020/21:3431	Roger Haddad m.fl. (L)	8 och 9
2020/21:3432	Bengt Eliasson m.fl. (L)	9
2020/21:3480	Michael Anefur m.fl. (KD)	26
2020/21:3508	Jan R Andersson (M)	
2020/21:3587	Tina Acketoft m.fl. (L)	10 och 11
2020/21:3602	Runar Filper (SD)	2

2020/21:3626 Gudrun Brunegård m.fl. (KD)	45, 49, 52, 53, 65, 77, 84–86 och 89
2020/21:3637 Pernilla Stålhammar m.fl. (MP)	46